

Informacje i opracowania statystyczne

RYNEK PRACY W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2005 R.

Urząd Statystyczny w Katowicach, ul. Owocowa 3, 40 – 158 Katowice

www.stat.gov.pl/urzedy/katow

e-mail: DyrekcjaKCE@stat.gov.pl

tel.: 032 77 91 200

UWAGI METODYCZNE

LUDNOŚĆ

1. W podziale na **ekonomiczne grupy wieku** wyszczególniono:
 - ludność w wieku przedprodukcyjnym, tzn. ludność w wieku do 17 lat,
 - ludność w wieku produkcyjnym, tzn. ludność w wieku zdolności do pracy, tj. mężczyźni w wieku 18 – 64 lata i kobiety w wieku 18 – 59 lat,
 - ludność w wieku poprodukcyjnym – mężczyźni w wieku 65 lat i więcej oraz kobiety w wieku 60 lat i więcej.
2. Dane o **migracjach ludności** opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko – wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie. Napływ ludności obejmuje zameldowania na pobyt stały, odpływ – wymeldowania ze stałego miejsca zamieszkania.
3. **Migracje zagraniczne** ludności to wyjazdy poza granicę kraju zamieszkania oraz przyjazdy do danego kraju. Dane o migracjach zagranicznych na pobyt stały opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI

1. Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) prowadzone jest metodą reprezentacyjną. Umożliwia ona uogólnianie wyników badania na całą populację.
2. Badaniem objęto **osoby w wieku 15 lat i więcej**, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach. Podstawowe kryterium podziału ludności na aktywne i biernych zawodowo stanowi praca, czyli wykonywanie, posiadanie bądź poszukiwanie pracy.
Do **ludności aktywnej zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne.
3. Do **pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:
 - wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
 - nie wykonywały pracy (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), ale formalnie miały pracę jako pracownicy najemni bądź pracujący na własny rachunek.

4. Za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15 – 74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
 - w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
 - w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
 - były gotowe podjąć pracę.Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.
5. Za **biernych zawodowo** uznano osoby, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne.
6. **Współczynnik aktywności zawodowej** jest to procentowy udział aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.
7. **Wskaźnik zatrudnienia** obliczono jako udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej oraz w danej grupie.

PRACUJĄCY I ZATRUDNIENI W GOSPODARCE NARODOWEJ

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).
2. Dane o pracujących wykorzystane w opracowaniu dotyczą całej gospodarki narodowej łącznie z rolnictwem indywidualnym i duchowieństwem według faktycznego miejsca pracy, z wyłączeniem jednostek budżetowych obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego (wyjątek w analizie według statusu zatrudnienia wykorzystano dane według siedziby zarządu jednostki).
3. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:
 - osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór),
 - pracodawców i pracujących na własny rachunek,
 - osoby wykonujące pracę nakładczą,
 - agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów),
 - członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych, innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną i spółdzielni kółek rolniczych),
 - duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.
4. **Pełnozatrudnieni** są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub w przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia. **Niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.
5. Dane dotyczące **pracujących według stanu** w dniu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.
6. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII podano w dwóch ujęciach, tj.:
 - wyszacowanych przy wykorzystaniu Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w czerwcu 1996 r. (licznik),
 - podanych dla 2002 r.; wyszacowanych dla 2003 r. – na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań przeprowadzonego w 2002 r. – według stanu w dniu 20 V.Dla lat 2000 i 2001 wyszacowano przy wykorzystaniu wyniku Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w czerwcu 1996 r., natomiast dla lat 2004 i 2005 dane wyszacowano przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań przeprowadzonego w czerwcu 2002 r. według stanu w dniu 20 V.

7. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:
 - **zatrudnienia** według stanu w dniu 31 XII osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczenia na pełnozatrudnionych;
 - **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.
8. Do **osób wykonujących pracę nakładczą** zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej pracę poza jej terenem.
9. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.
10. Dane grupowane według sekcji i działów opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacji i podziałów terytorialnych.
11. Dane w tablicach 4 – 7 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
12. Informacje o ruchu zatrudnionych dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmieniać pracę w ciągu roku.
13. **Współczynnik przyjęć (zwolnień)** obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i bezpłatne) w badanym okresie do liczby zatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

BEZROBOCIE REJESTROWANE

1. Dane zaprezentowane w części bezrobocie rejestrowane dotyczą osób **bezrobotnych zarejestrowanych** w powiatowych urzędach pracy i poszukujących pracy przez te urzędy.
2. Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę niezatrudnioną, która nie wykonuje innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy, nieuczącą się w szkole w systemie dziennym, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:
 - ukończyła 18 lat;
 - kobieta nie ukończyła 60 lat, a mężczyzna – 65 lat;
 - nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, nie pobiera zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego;
 - nie jest właścicielem lub posiadaczem (samoistnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych;
 - nie podlega ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczających 2 ha przeliczeniowe;
 - nie podjęła pozarolniczej działalności gospodarczej lub nie podlega – na podstawie odrębnych przepisów – obowiązkowi ubezpieczenia społecznego;
 - nie jest tymczasowo aresztowana lub nie odbywa kary pozbawienia wolności;
 - nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę;
 - nie pobiera, na podstawie przepisów o pomocy społecznej, zasiłku stałego;

- nie pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania;
- nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego.

Od 1997 r. za bezrobotnego nie uważa się osoby odbywającej szkolenie i staż u pracodawcy oraz od 1 VI 2004 r. również osoby odbywającej przygotowanie zawodowe w miejscu pracy.

3. Od 2005 r. z ogólnej liczby bezrobotnych zostały wyodrębnione **osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy** do których zaliczono bezrobotnych: do 25 roku życia, do 27 roku życia, którzy ukończyli szkołę wyższą, długotrwale, powyżej 50 roku życia, bez kwalifikacji zawodowych, samotnie wychowujących co najmniej 1 dziecko do 7 roku życia, niepełnosprawnych. Zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późn. zmianami) definicje wybranych grup brzmią następująco.

Bezrobotny do 25 roku życia oznacza bezrobotnego, który do dnia zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończył 25 roku życia.

Bezrobotny powyżej 50 roku życia to bezrobotny, który w dniu zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy ukończył co najmniej 50 rok życia.

Pod pojęciem **długotrwale bezrobotnego** należy rozumieć osobę pozostającą w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych oznacza bezrobotnego nieposiadającego kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu, poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu. Dane podano łącznie z osobami z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

4. **Stopę bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo ogółem, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Dane o stopie bezrobocia rejestrowanego podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 r.

POPYT NA PRACĘ

1. Badanie popytu na pracę w 2005 r. przeprowadzono w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Dane nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, indywidualnych gospodarstw rolnych.
2. Rynek pracy charakteryzują dwa wzajemnie nakładające się segmenty: podaż siły roboczej i popyt na pracę. **Siła robocza** – jest to określona liczba ludności zainteresowana i gotowa wykonywać pracę, a **popyt na pracę** – jest to liczba miejsc pracy, którą oferuje gospodarka. Przez popyt na pracę rozumiemy: zagospodarowane miejsca pracy, określone aktualną liczbą pracujących oraz wolne miejsca pracy. **Wolne miejsca pracy** – to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:
 - miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nie obsadzone,
 - pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
 - w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.**Nowo utworzone miejsca pracy** – to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

WARUNKI I CZAS PRACY

1. Informacje o warunkach pracy dotyczą pracowników zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, w jednostkach gospodarki narodowej o liczbie pracujących powyżej 9 osób.
Dane nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, indywidualnych gospodarstw rolnych.
2. Dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwłókniające, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.
3. **Warunki pracy** jest to zespół czynników występujących w środowisku pracy wynikających z procesu pracy oraz czynników związanych z wykonywaniem pracy. Na środowisko pracy składają się: czynniki fizyczne (np. oświetlenie, hałas, mikroklimat), chemiczne (np. substancje toksyczne) oraz biologiczne (np. bakterie), występujące na obszarze miejsca pracy (np. w hali fabrycznej, na stanowisku pracy), jak i na obszarze otaczającym zakład pracy.
4. Przez **zagrożenie szkodliwymi czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy** rozumie się wpływ na pracownika szkodliwych czynników występujących w procesie pracy, których stężenie lub natężenie przekracza obowiązujące najwyższe dopuszczalne stężenie lub najwyższe dopuszczalne natężenie, polskie normy lub inne normy higieniczne.
5. Przez **zagrożenie związane z uciążliwością pracy**, rozumie się szkodliwy wpływ na pracownika czynności roboczych wykonywanych, np. w wymuszonej pozycji ciała, w warunkach ciężkiego wysiłku fizycznego lub w warunkach szczególnej uciążliwości.
6. Przez **zagrożenia czynnikami mechanicznymi** związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi rozumie się pracę przy maszynach wymienionych w załączniku IV do Dyrektywy 98/37/EC (Dyrektywa wprowadzona Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 kwietnia 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla maszyn i elementów bezpieczeństwa Dz. U. Nr 91, poz. 858). Przy ustaleniu zagrożeń należy korzystać z Polskiej Normy PN – 80/2 – 08052. Ochrona Pracy. Niebezpieczne i szkodliwe czynniki występujące w procesie pracy.
7. **Osobozagrożenia** jest to suma działających na pracownika szkodliwych czynników. Jeżeli na każdego pracownika działa tylko jeden czynnik szkodliwy, wówczas suma osobozagrożeń jest równa liczbie osób narażonych na czynniki szkodliwe.
8. **Ocena ryzyka zawodowego** jest to kompleksowe oszacowanie kombinacji prawdopodobieństwa wystąpienia urazu ciała lub pogorszenia stanu zdrowia i ich ciężkości, w sytuacji zagrożenia, dokonywane w celu wyboru właściwych środków bezpieczeństwa.
9. Dane o czasie pracy opracowano na podstawie sprawozdań jednostek gospodarki narodowej, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. Dane nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, indywidualnych gospodarstw rolnych.

WYPADKI PRZY PRACY

1. Dane o wypadkach przy pracy uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy. Badaniem objęte są wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy, niezależnie od tego czy na karcie wykazana została niezdolność do pracy, czy nie. Informacje dotyczą osób pracujących w całej gospodarce z wyjątkiem jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, w których informacje dotyczą tylko pracowników cywilnych.
2. Dane o wypadkach przy pracy charakteryzują liczbę osób, jaka uległa wypadkom indywidualnym i zbiorowym. Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby, poszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym, jak i zbiorowym.

3. Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie powodujące uraz u osoby poszkodowanej, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło w związku z pracą:
 - podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych, czynności wykonywanych na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia,
 - w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.
4. **Na równi z wypadkiem przy pracy** traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:
 - w czasie trwania podróży służbowej,
 - podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony,
 - przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.
5. Za **zbiorowy wypadek przy pracy** traktuje się wypadek, któremu, w wyniku tego samego zdarzenia w danym zakładzie, uległy co najmniej 2 osoby.
6. Za **śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.
7. Za **ciężki wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie, albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.
8. **Wskaźnik wypadkowości** jest to liczba osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących; do obliczenia wskaźników wypadkowości przyjmuje się przeciętną liczbę pracujących w roku badanym obliczoną jako średnią arytmetyczną 2 stanów w dniu 31 XII, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.
9. **Przyczyny wypadku** są to wszelkie braki i nieprawidłowości, które bezpośrednio lub pośrednio przyczyniły się do powstania wypadku, związane z czynnikami materialnymi (technicznymi), z ogólną organizacją pracy w zakładzie lub organizacją stanowiska pracy oraz związane z pracownikiem, w tym również z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika.
10. **Wydarzenie powodujące uraz** opisuje w jaki sposób poszkodowany doznał urazu (fizycznego lub psychicznego) spowodowanego przez czynnik materialny.
11. Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z czym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków.
12. **Szacunkowe straty materialne** obejmują sumę wartości uszkodzonych maszyn, urządzeń, narzędzi, surowców, wyrobów gotowych, budynków wraz z ich wyposażeniem, które zaistniały w związku z wypadkiem przy pracy.

KOSZTY PRACY, WYNAGRODZENIA I ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

1. **Koszty pracy** stanowią sumę wynagrodzeń brutto (łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych i ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne – emerytalne, rentowe i chorobowe płaconymi przez ubezpieczonego pracownika) oraz pozapłacowych wydatków (m.in. składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe opłaconych przez pracodawcę, wydatków na doskonalenie, kształcenie i przekwalifikowanie kadr).
2. Dane o kosztach pracy pochodzą z badania kosztów pracy zrealizowanego w podmiotach gospodarki narodowej (z wyłączeniem organizacji członkowskich, organizacji i zespołów międzynarodowych oraz gospodarstw domowych zatrudniających pracowników), o liczbie pracujących powyżej 9 osób, bez względu na sektor własności. Badanie przeprowadzono metodą reprezentacyjną, co umożliwiło uogólnienie wyników na całą populację.
3. **Wynagrodzenia** obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy. Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych

prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, zatrudnionych za granicą, duchownych, a ponadto w tablicy 15 i 16 nie obejmują pracowników: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, indywidualnych gospodarstw rolnych.

4. **Składnikami wynagrodzeń** są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z zysku do podziału i z nadwyżki bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno – prowizyjne, honoraria.

Do **wynagrodzeń osobowych** zalicza się m.in. wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

5. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika.

6. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne)** przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą, uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku do podziału i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za pracę wynikającą z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. **Świadczenia emerytalne i rentowe** (poza rolnikami indywidualnymi) finansowane są z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, którym dysponuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych

8. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Emerytalno – Rentowego, którym dysponuje Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także Ubezpieczeń Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu tych funduszy.

9. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnione są (łącznie z członkami rodzin):

- pracownicy,
- osoby wykonujące pracę nakładczą,
- członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych,
- osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia,
- osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści),
- duchowni,
- żołnierze zawodowi,
- funkcjonariusze: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu (do 28 VI 2002 r. — Urzędu Ochrony Państwa), Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej,
- rolnicy indywidualni,
- inwalidzi wojenni i wojskowi oraz kombataneci.

10. **Świadczenia emerytalne i rentowe** (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują: emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty rodzinne.

11. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych). Świadczenia nie obejmują zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych wypłacanych emerytom i rencistom na członków ich rodzin.

12. Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

13. Dane o świadczeniach podaje się w **ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

* * *

Przemysł dotyczy sekcji PKD „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”.

Usługi rynkowe dotyczą sekcji: „Handel i naprawy”, „Hotele i restauracje”, „Transport, gospodarka magazynowa i łączność”, „Pośrednictwo finansowe”, „Obsługa nieruchomości i firm”, „Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała”.

Usługi nierynkowe dotyczą sekcji: „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne”, „Edukacja”, oraz „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”.

W niektórych tablicach sumy danych mogą być różne od wielkości podanych w pozycjach „Ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników.

W stosunku do obowiązującej Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w publikacji zastosowano skróty; skrócone nazwy oznaczone zostały w tablicach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót	pełna nazwa
sekcje PKD	
Handel i naprawy	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego
Obsługa nieruchomości i firm	Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne
działy PKD	
Rolnictwo i łowiectwo	Rolnictwo, łowiectwo, włączając w działalność usługową
Leśnictwo	Leśnictwo, włączając działalność usługową
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich	Produkcja skór wyprawionych i wyrobów ze skór wyprawionych
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny	Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz z korka (z wyłączeniem mebli), wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
Produkcja masy włóknistej oraz papieru	Produkcja masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	Wytwarzanie koksu, produktów rafinacji ropy naftowej i paliw jądrowych
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej	Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna	Produkcja mebli; działalność produkcyjna, gdzie indziej niesklasyfikowana
Sprzedaż i naprawa pojazdów samochodowych i motocykli; sprzedaż detaliczna paliw	Sprzedaż, obsługa i naprawa pojazdów samochodowych i motocykli; sprzedaż detaliczna paliw do pojazdów samochodowych
Handel hurtowy i komisowy	Handel hurtowy i komisowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi i motocyklami
Handel detaliczny, naprawa artykułów użytku osobistego i domowego	Handel detaliczny, z wyłączeniem sprzedaży pojazdów samochodowych, motocykli; naprawa artykułów użytku osobistego i domowego

UWAGI ANALITYCZNE

Sytuacja na rynku pracy w 2005 r. w województwie śląskim uległa poprawie w stosunku do 2004 r. Wzrosła liczba pracujących, zmniejszył się rozmiar i natężenie bezrobocia. Pozytywne zmiany na rynku pracy potwierdzają także wyniki kwartalnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności. Poprawiły się warunki pracy, co przejawiało się zmniejszeniem liczby wypadków i poszkodowanych.

Rynek pracy naszego regionu na tle kraju przedstawiał się następująco:

- ludność w wieku produkcyjnym stanowiła 12,6% ogółu ludności w kraju w tej grupie ekonomicznej,
- współczynnik aktywności zawodowej był niższy o 2,7 pkt procentowego niż średnio w kraju,
- liczba pracujących w gospodarce narodowej stanowiła 12,0% pracujących w kraju,
- liczba przyjęć stanowiła prawie 12% przyjęć w kraju,
- liczba zwolnień – 11,5% liczby zwolnień w kraju,
- liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy stanowiła ponad 10% ogółu bezrobotnych w kraju,
- stopa bezrobocia była o 2,1 pkt procentowego niższa niż w kraju,
- na 1 ofertę pracy przypadała mniejsza liczba bezrobotnych niż w kraju,
- liczba wypadków przy pracy i poszkodowanych w tych wypadkach stanowiła po 14,7% ogółu wypadków w kraju oraz poszkodowanych w kraju,
- w warunkach zagrożenia czynnikami uciążliwymi i szkodliwymi dla zdrowia pracowało prawie 24% krajowej liczby pracujących w takich warunkach,
- przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto było wyższe o ponad 3% niż w kraju,
- przeciętna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych była wyższa o prawie 22% niż w kraju.

LUDNOŚĆ

W województwie śląskim w końcu 2005 r. na obszarze 12331 km² zamieszkiwało 4685,8 tys. mieszkańców, co stanowiło 12,3% ludności Polski. W porównaniu do ubiegłego roku spadek liczby ludności był głębszy (o 0,3%) niż w kraju (o 0,05%). Mężczyźni stanowili 48,3% mieszkańców województwa. Prawie 79% ludności zamieszkiwało w miastach (w kraju 61,4%).

Ludność według ekonomicznych grup wieku

Stan w dniu 31 XII

LATA	Ogółem	W wieku					
		przed- produk- cyjnym	produk- cyjnym	popro- dukcyjnym	przed- produk- cyjnym	produk- cyjnym	popro- dukcyjnym
	w tys.			w %			
2004	4700,8	915,6	3058,0	727,1	19,5	65,1	15,5
2005	4685,8	885,2	3063,1	737,5	18,9	65,4	15,7

Spółeczeństwo województwa śląskiego ulega procesowi systematycznego starzenia się, co znajduje również odbicie w ekonomicznych grupach wieku. Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym z roku na rok zmniejsza się. W końcu 2005 r. udział tej grupy w ludności ogółem wynosił 18,9% i był niższy o 0,6 pkt procentowego niż przed rokiem (w kraju – 20,6%). Najbardziej liczebną grupę stanowiła ludność w wieku produkcyjnym – w końcu 2005 r. było to 65,4% ogółu ludności (w kraju – 64,0%). Zwiększyła się również liczba ludności w wieku poprodukcyjnym – z 15,5% w 2004 r. do 15,7% w 2005 r. (w kraju – 15,4%).

Odsetek osób w wieku poniżej 18 lat był niższy (o 1,7 pkt procentowego), a w wieku poprodukcyjnym był wyższy niż dla kraju (o 0,3 pkt), co oznacza, że społeczność województwa śląskiego jest nieco „starsza” niż średnio w kraju.

Liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym systematycznie maleje. W 2005 r. wskaźnik obciążenia grupy produkcyjnej ludnością w wieku nieprodukcyjnym wyniósł 53 osoby (przed rokiem – 54).

Cechą charakterystyczną dla terenów wiejskich był wyższy (o 3,4 pkt procentowego w 2005 r.) niż w miastach odsetek dzieci i młodzieży w wieku do 18 lat. Z kolei grupa ludności w wieku produkcyjnym na wsi stanowiła udział mniejszy o 3,6 pkt niż w miastach.

Ludność w miastach i na wsi według ekonomicznych grup wieku

Stan w dniu 31 XII

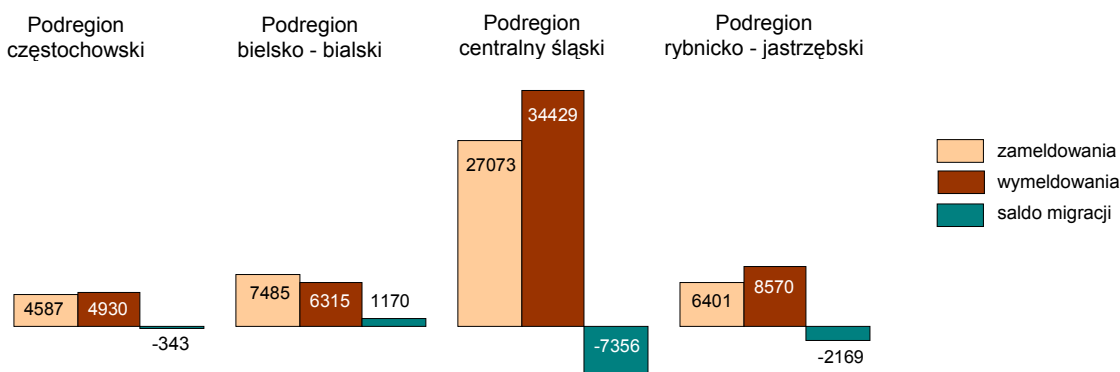
LATA	Miasta				Wieś			
	ogółem w tys.	w wieku			ogółem w tys.	w wieku		
		przed- produk- cyjnym	produk- cyjnym	popro- dukcyjnym		przed- produk- cyjnym	produk- cyjnym	popro- dukcyjnym
		w %				w %		
2004	3702,6	18,7	65,9	15,4	998,1	22,3	61,9	15,8
2005	3685,3	18,2	66,1	15,7	1000,4	21,6	62,5	15,9

Na liczebność grupy produkcyjnej na danym obszarze wpływają także procesy migracyjne ludności. W 2005 r. odnotowano 45,5 tys. zameldowań na pobyt stały, tj. o 0,6% mniej niż rok wcześniej, a także 54,2 tys. wymeldowań z pobytu stałego, tj. o 0,3% mniej niż przed rokiem. Odpływ ludności z województwa śląskiego przewyższał jej napływ, w wyniku czego zaobserwowano ujemne saldo migracji (o 1,2% większe niż w 2004 r.). Ujemne saldo migracji wystąpiło tylko w miastach (minus 11962), natomiast na terenach wiejskich było ono dodatnie (3264), choć niższe od notowanego w 2004 r., co świadczy o przemieszczaniu się ludności z miast na wieś.

Kobiety były bardziej mobilne niż mężczyźni – ich udział w ogólnej liczbie przemieszczających się przeważał zarówno w przypadku wymeldowań (52,0%), jak i zameldowań na pobyt stały (52,4%). Mieszkańcy miast częściej niż mieszkańcy wsi zmieniali miejsce pobytu – ponad 71% zameldowań oraz prawie 82% wymeldowań dotyczyło ludności miast.

Ruch wędrowny ludności według podregionów w 2005 r.

Stan w dniu 31 XII

Według prognozy GUS sporządzonej do roku 2030 w następnych latach liczba ludności województwa śląskiego będzie systematycznie malała. Będzie postępował proces dezurbanizacji – z około 78% w 2010 r. do około 73% w końcu prognozowanego okresu. Tempo spadku liczby ludności w miastach będzie pogłębiało się, natomiast tempo wzrostu liczby ludności wiejskiej będzie rosło aż do 2025 r., po czym zacznie spadać.

W następnych latach liczba ludności w przedprodukcyjnej i produkcyjnej grupie wieku będzie maleć, zmniejszą się także udziały tych grup w ludności ogółem (odpowiednio z 16,3% w 2010 r. do 13,5% w 2030 r. w grupie przedprodukcyjnej oraz z 65,9% do 57,2% w grupie produkcyjnej). W miastach udziały tych grup w ludności ogółem w 2030 r. będą mniejsze (odpowiednio: 12,7% i 56,3%) niż na wsi (odpowiednio: 15,8% i 59,6%). W okresie objętym prognozą wzrośnie liczba oraz udział (do 29,3% w 2030 r.) osób w wieku

poprodukcyjnym, przy czym udział tej grupy w ludności ogółem w 2030 r. w miastach będzie wyższy (31,0%) niż na wsi (24,6%).

Zgodnie z prognozą GUS po 2010 r. będzie wzrastać liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym z około 57 osób w 2015 r. do 75 w 2030 r.

Tempo spadku liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym będzie malało aż do roku 2020, po czym znowu wzrośnie (przy czym będzie ono mniejsze na wsi niż w mieście), a dla grupy produkcyjnej będzie coraz głębsze do 2020 r. Spadek ten dotyczyć będzie przede wszystkim ludności miast, bowiem liczba ludności w wieku produkcyjnym na wsi do 2015 r. będzie wzrastała, dopiero po 2015 r. wystąpi spadek liczebności tej grupy na wsi. Tempo wzrostu liczby ludności w wieku poprodukcyjnym będzie się zwiększać aż do 2015 r., po czym zmniejszy się (z maksimum około roku 2015 dla ludności miast i około roku 2020 dla ludności wiejskiej).

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI

Kompleksowy obraz sytuacji na rynku pracy umożliwiają przeciętne roczne wyniki reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w wieku 15 lat i więcej.

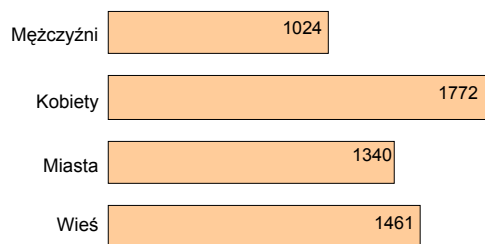
Przeciętna liczba ludności według BAEL w 2005 r. wyniosła 3,9 mln osób i była o 7 tys. (o 0,2%) wyższa niż przed rokiem. Wzrosła liczba aktywnych zawodowo o 43 tys. (o 2,1%), podczas gdy liczba biernych zawodowo zmniejszyła się o 37 tys. (o 1,9%). Wśród aktywnych zawodowo 81,0% było osobami pracującymi, a 19,0% bezrobotnymi. W stosunku do 2004 r. wzrosła liczba pracujących i bezrobotnych odpowiednio o: 42 tys. (o 2,6%) i 1 tys. (o 0,3%).

Ludność aktywna i bierna zawodowo w wieku 15 lat i więcej w 2005 r. (przeciętne roczne)

PŁEĆ	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
		razem	pracujący	bezrobotni	
W TYSIĄCACH					
OGÓŁEM	3936	2056	1666	390	1880
Mężczyźni	1846	1097	912	185	749
Kobiety	2090	959	754	205	1131
KRAJ = 100					
OGÓŁEM	12,6	12,0	11,8	12,8	13,3
Mężczyźni	12,4	11,7	11,7	11,9	13,5
Kobiety	12,8	12,3	12,0	13,7	13,2

W wyniku przedstawionych powyżej zmian zmniejszyło się w skali roku obciążenie pracujących osobami niepracującymi (bezrobotnymi i biernymi zawodowo). W 2005 r. na 1000 pracujących przypadało 1363 niepracujących (w kraju – 1214), podczas gdy przed rokiem – 1420.

Niepracujący na 1000 pracujących w 2005 r. (przeciętne roczne)

Współczynnik aktywności zawodowej ludności w 2005 r. był niższy niż w kraju o 2,7 pkt procentowego i wyniósł 52,2%. Był on znacznie wyższy dla mężczyzn niż dla kobiet (59,4% wobec 45,9%) oraz wyższy dla mieszkańców miast niż mieszkańców wsi (53,0% wobec 48,9%).

Na przestrzeni roku zwiększył się poziom aktywności zawodowej ludności o 1,0 pkt, przy czym wśród mężczyzn o 1,1 pkt, a wśród kobiet o 0,9 pkt. W omawianym okresie współczynnik aktywności zawodowej ludności wzrósł wśród mieszkańców miast i wsi odpowiednio o: 1,2 pkt i 0,1 pkt.

Miernikiem zaangażowania ludności w pracę jest wskaźnik zatrudnienia, który dla ogółu ludności w wieku 15 lat więcej wyniósł 42,3% (w kraju – 45,2%). Poziom zaangażowania zawodowego był wyższy wśród

mężczyzn niż kobiet (49,4% wobec 36,1%). Udział osób pracujących w ogólnej liczbie ludności dla mieszkańców miast wyniósł 42,7%, a dla mieszkańców wsi – 40,6%.

W ujęciu rocznym wskaźnik zatrudnienia wzrósł o 1,0 pkt procentowego, przy czym w większym stopniu wśród mężczyzn (o 1,3 pkt) niż kobiet (o 0,7 pkt). Zwiększyło się także zaangażowanie zawodowe wśród mieszkańców miast (o 1,2 pkt), natomiast obniżyło się wśród mieszkańców wsi (o 0,1 pkt).

PRACUJĄCY I ZATRUDNIENI W GOSPODARCE NARODOWEJ

Po kilku latach spadku, w 2005 r. odnotowano wzrost liczby pracujących w gospodarce narodowej.

Liczba pracujących w gospodarce narodowej w końcu 2005 r. wyniosła prawie 1505 tys. osób (12,0% ogółu pracujących w kraju) i zwiększyła się o 13,2 tys., tj. o prawie 1% w stosunku do 2004 r. Większość z nich, tj. ponad 55% to mężczyźni (833,7 tys.). Na przestrzeni roku liczba pracujących mężczyzn wzrosła o 6,1 tys. (o 0,7%) i kobiet o 7,0 tys. (o 1,1%).

Pracujący w gospodarce narodowej^a według sektorów własności

Stan w dniu 31 XII

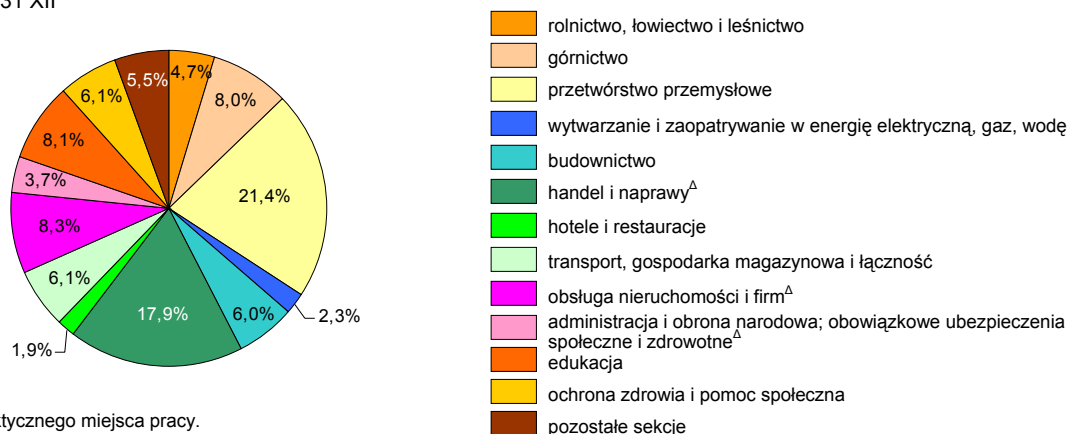
SEKTORY	2004		2005		2004 = 100
	w tys.	w odsetkach	w tys.	w odsetkach	
OGÓŁEM	1491,8	100,0	1504,9	100,0	100,9
Sektor publiczny	524,0	35,1	507,0	33,7	96,7
Sektor prywatny	967,7	64,9	998,0	66,3	103,1

a Według faktycznego miejsca pracy.

Wśród pracujących w końcu 2005 r. w dalszym ciągu dominowali pracujący w przemyśle, którzy stanowili prawie jedną trzecią ogółu (31,8%). Poza przemysłem stosunkowo wysoki odsetek pracujących wystąpił także w sekcji: handel i naprawy (prawie 18%).

Struktura pracujących^a w gospodarce narodowej według sekcji w 2005 r.

Stan w dniu 31 XII

a Według faktycznego miejsca pracy.

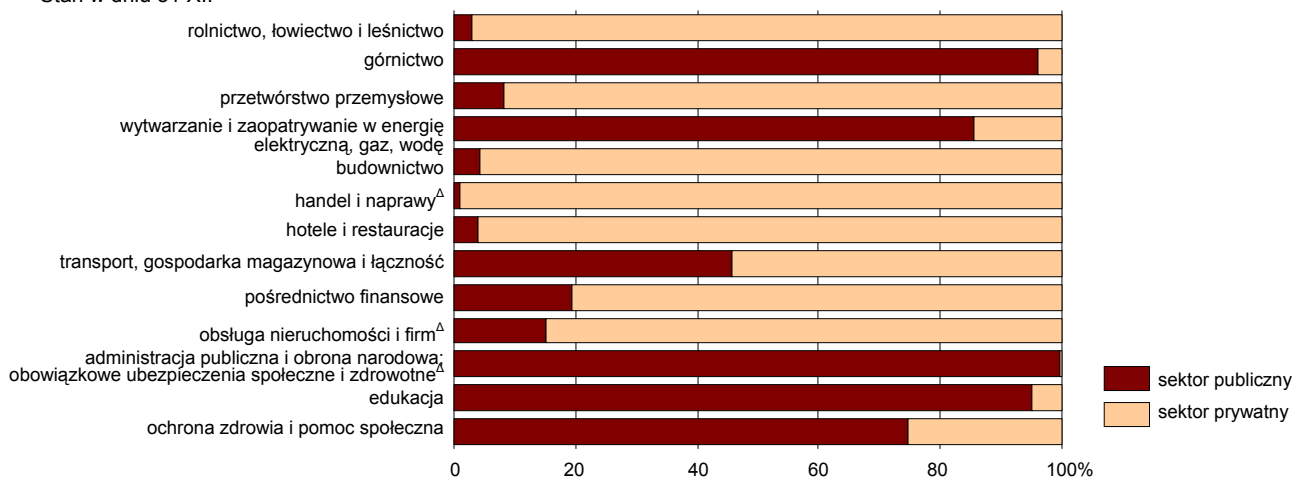
W przemyśle pracowało w końcu 2005 r. 477,8 tys. osób, tj. o 1,4 tys. (o 0,3%) mniej niż przed rokiem. Spadek liczby pracujących wystąpił w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz wodę (o 5,2%) oraz w górnictwie (o 1,2%), podczas gdy w przetwórstwie przemysłowym odnotowano jej wzrost (o 0,6%).

Poza przemysłem zmniejszyła się liczba pracujących np. w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności (o 2,7%), ochronie zdrowia i pomocy społecznej (o prawie 1%) oraz w rolnictwie, łowiectwie i leśnictwie (o 0,5%). Wzrost liczby pracujących zanotowano m.in. w: pośrednictwie finansowym (o 6,6%), budownictwie (o 4,5%), obsłudze nieruchomości i firm (o 4,4%). W handlu i naprawach oraz w administracji i obronie narodowej; obowiązkowych ubezpieczeniach społecznych i zdrowotnych wzrost liczby pracujących wyniósł odpowiednio: 2,3% i 1,5%. Na niezmiennym poziomie pozostała liczba pracujących w sekcji hotele i restauracje oraz edukacja.

W poszczególnych sekcjach gospodarki narodowej struktura pracujących według sektorów własności była zróżnicowana, co przedstawia poniższy wykres.

Struktura pracujących^a w wybranych sekcjach gospodarki narodowej według sektorów własności w 2005 r.

Stan w dniu 31 XII

a Według faktycznego miejsca pracy.

Na przestrzeni roku zwiększył się udział pracujących w jednostkach sektora prywatnego gospodarki narodowej w większości sekcji. W największym stopniu wzrósł omawiany odsetek w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz i wodę (z 11,9% do 14,5%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (z 89,4% do 91,8%). Zwiększył się także udział pracujących w sektorze prywatnym np. w: pośrednictwie finansowym (z 79,2% do 80,7%), ochronie zdrowia i pomocy społecznej (z 23,9% do 25,3%), transporcie, gospodarce magazynowej i łączności (z 53,1% do 54,2%).

Wzrosła, w ujęciu rocznym, aktywność zawodowa ludności, co wynika z analizy pracujących agregowanych według statusu zatrudnienia. W końcu 2005 r. liczba pracujących (według siedziby zarządu jednostki) wyniosła 1439,1 tys. wobec 1428,7 tys. przed rokiem. Wśród nich w dalszym ciągu dominowali (z 83,6% udziałem) zatrudnieni na podstawie stosunku pracy (bez pracujących w jednostkach budżetowych w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego), którzy liczyli 1203,6 tys. osób, tj. o 16,0 tys. (o 1,3%) więcej niż w końcu 2004 r. Właściciele i współwłaściciele oraz pomagający członkowie rodzin stanowili prawie 16% ogółu pracujących, jednak ich liczba zmniejszyła się o 5,5 tys. osób (o 2,4%). Osoby wykonujące pracę nakładczą łącznie z agentami stanowili zaledwie 0,1% wszystkich pracujących.

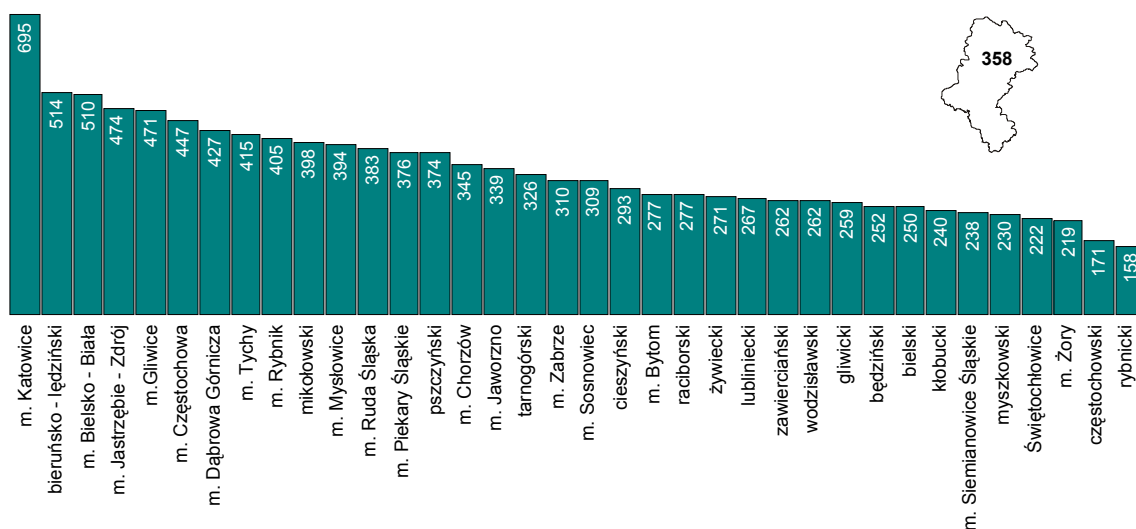
Liczba pracujących w podmiotach gospodarki narodowej o liczbie pracujących powyżej 9 osób według siedziby zarządu jednostki wyniosła 1031,4 tys. osób. Omawiana zbiorowość zwiększyła się w stosunku do końca 2004 r. o 1,4% (o 14,0 tys. osób). Większość osób (934,1 tys., tj. 90,6% ogółu) pracowało w pełnym wymiarze czasu pracy (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo).

Spośród działów gospodarki narodowej o znaczącym udziale w zatrudnieniu liczba pracujących wzrosła m.in. w: produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 9,1%), produkcji maszyn i urządzeń (o prawie 8%), transporcie lądowym i rurociągowym (o 7,5%), produkcji wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (o 6,8%). Spadek liczby pracujących wystąpił m.in. w: działalności gospodarczej pozostałej (o 6,8%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 5,1%), pośrednictwie finansowym, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalno – rentowych (o prawie 5%).

Analiza terytorialnego rozmieszczenia pracujących według faktycznego miejsca pracy, których liczba wyniosła 1097,2 tys. osób, wskazuje, że prawie dwie trzecie z nich (65,2%) posiadało swoje miejsce pracy w podregionie centralnym śląskim (715,7 tys. osób). W podregionie bielsko - bialskim pracowało 139,9 tys. osób (12,7%), a w podregionie rybnicko - jastrzębskim – 131,5 tys. osób (12,0%). Najmniej pracujących posiadało swoje miejsce pracy w podregionie częstochowskim (110,2 tys.).

Liczba pracujących^a przypadająca na 1000 osób w wieku produkcyjnym w 2005 r.

Stan w dniu 31 XII

a Według faktycznego miejsca pracy.

Przeciętne zatrudnienie (bez pracujących za granicą) w 2005 r. wyniosło 984,7 tys. osób i na przestrzeni roku zwiększyło się nieznacznie (o 0,5%). Ponad połowa z nich, tj. 56,7% było zatrudnionych na stanowiskach robotniczych (558,5 tys. osób), natomiast pozostałe 426,3 tys. na stanowiskach nierobotniczych.

W sektorze prywatnym przeciętnie zatrudnionych było 503,6 tys. osób, a w publicznym – 481,2 tys. osób. W porównaniu do sytuacji przed rokiem liczba przeciętnie zatrudnionych wzrosła w sektorze prywatnym (o 5,1%), natomiast obniżyła się w publicznym (o 3,9%).

W skali roku przeciętne zatrudnienie wzrosło m.in. w takich sekcjach jak: hotele i restauracje oraz edukacja (po 5,0%), budownictwo (o prawie 4%), przetwórstwo przemysłowe (o 3,6%), administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne (o 2,3%), transport, gospodarka magazynowa i łączność (o prawie 1%). Na niezmiennym poziomie pozostała przeciętna liczba zatrudnionych w handlu i naprawach. W pozostałych sekcjach odnotowano spadek przeciętnego zatrudnienia, w tym największy np. w: wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę (o 10,5%), obsłudze nieruchomości i firm (o 5,6%), rolnictwie, łowiectwie i leśnictwie (o 4,2%) oraz w górnictwie (o 4,1%).

Liczba przyjęć do pracy w podmiotach gospodarki narodowej o liczbie pracujących powyżej 9 osób w 2005 r. wyniosła 192,6 tys. i stanowiła prawie 12% przyjęć w kraju. Na przestrzeni roku zwiększyła się o 14,3 tys. Z ogólnej liczby przyjęć – 125,7 tys. (tj. 65,3%) dotyczyło mężczyzn. Zdecydowanie więcej przyjęć miało miejsce w sektorze prywatnym niż publicznym (140,0 tys. wobec 52,6 tys.).

Przyjęcia do pracy w 2005 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	W tys.	W odsetkach	2004 = 100
OGÓŁEM	192,6	100,0	108,0
Osoby podejmujące pracę po raz pierwszy	25,7	13,4	98,3
w tym absolwenci	22,6	11,8	96,1
Osoby zmieniające pracę	108,6	56,4	112,7
Osoby powracające z urlopow wychowawczych i bezpłatnych	3,5	1,8	102,7
Pozostali przyjęci	54,8	28,4	104,7

Najwięcej przyjęć do pracy dokonano w zakładach należących do sekcji: przetwórstwo przemysłowe (67,0 tys., tj. 34,8% ogółu), budownictwo (23,7 tys., tj. 12,3%), handel i naprawy (23,6 tys., tj. 12,3%). Najmniej przyjęć odnotowano m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę oraz w rolnictwie, łowiectwie i leśnictwie (po 1,2 tys., tj. po 0,6%).

Współczynnik przyjęć w 2005 r. wyniósł 20,8% (przed rokiem – 19,1%). Wyższy współczynnik dotyczył mężczyzn niż kobiet (23,8% wobec 16,6%) oraz sektora prywatnego niż publicznego (29,7% wobec 11,5%).

Współczynnik przyjęć i zwolnień według wybranych sekcji w 2005 r.

Liczba zwolnień z pracy w podmiotach gospodarki narodowej o liczbie pracujących powyżej 9 osób w 2005 r. wyniosła 170,6 tys. i stanowiła 11,5% liczby zwolnień w kraju. W skali roku zmniejszyła się o 5,4 tys. Z ogólnej liczby zwolnień ponad jedna trzecia dotyczyła kobiet. Więcej zwolnień przypadało na sektor prywatny niż publiczny (121,3 tys. wobec 49,3 tys.).

Zwolnienia z pracy w 2005 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	W tys.	W odsetkach	2004 = 100
O G Ó Ł E M	170,6	100,0	96,9
Osoby zwolnione w drodze wypowiedzenia:			
przez zakład pracy	28,2	16,6	87,6
przez pracownika	23,0	13,5	114,7
Osoby przeniesione na emeryturę, rentę z tytułu niezdolności do pracy, rehabilitację	14,6	8,6	90,4
Osoby korzystające z urlopów wychowawczych i bezpłatnych	5,3	3,1	110,6
Osoby zmarłe	1,3	0,8	96,6
Pozostali zwolnieni	98,0	57,4	96,7

Najwięcej zwolnień z pracy odnotowano w przetwórstwie przemysłowym (55,3 tys., tj. 32,4% ogółu), handlu i naprawach (21,3 tys., tj. 12,5%), budownictwie (21,0 tys., tj. 12,3%). Najmniej zwolnień zanotowano np. w rolnictwie, łowiectwie i leśnictwie (1,3 tys., tj. 0,7%).

Współczynnik zwolnień wyniósł 18,2% i ukształtował się na niższym poziomie o 0,5 pkt procentowego niż w 2004 r. Wyższy współczynnik dotyczył mężczyzn niż kobiet (20,5% wobec 14,9%) oraz sektora prywatnego niż publicznego (25,4% wobec 10,6%).

BEZROBOCIE REJESTROWANE

Jak wynika z danych urzędów pracy począwszy od 2003 r. zbiorowość bezrobotnych systematycznie malała (według stanu z końca okresu), a spadek ten był coraz głębszy (zwłaszcza w porównaniu do 2004 r.).

Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia i oferty pracy według podregionów w 2005 r.

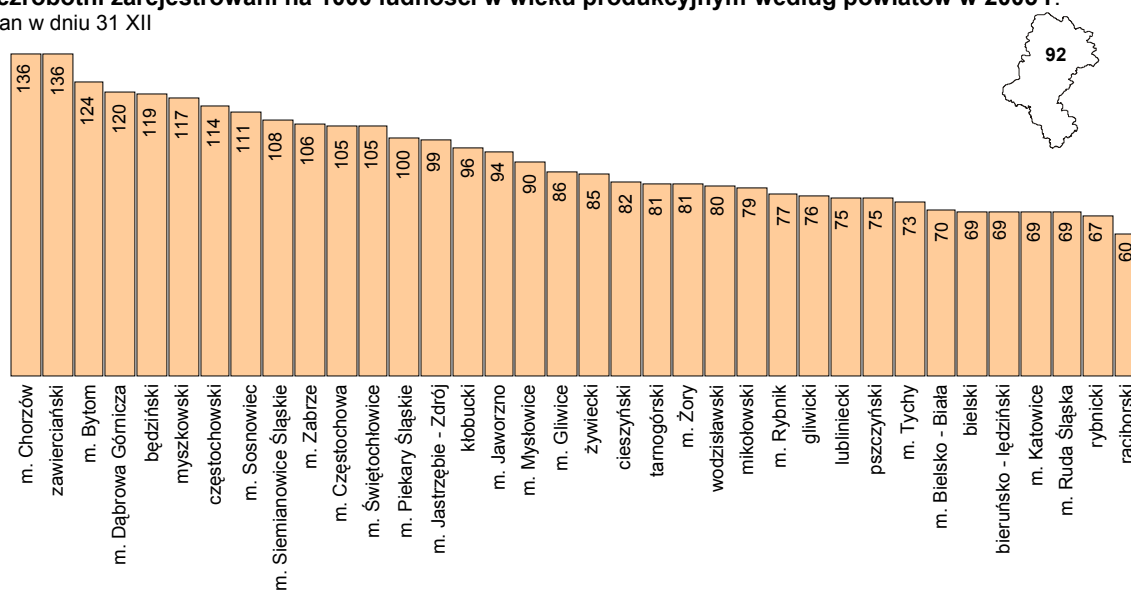
Stan w dniu 31 XII

PODREGIONY	Ogółem		Stopa bezrobocia w %	Oferty pracy w tys	Bezrobotni na 1 ofertę pracy
	w tys.	2004 = 100			
WOJEWÓDZTWO ..	281,3	90,8	15,5	2,7	104
Częstochowski	37,0	92,6	17,4	0,1	416
Bielsko - biański	31,3	91,8	12,6	0,2	196
Centralny śląski	180,4	90,5	15,8	2,1	86
Rybnicko - jastrzębski	32,5	89,9	15,2	0,4	91

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w końcu 2005 r. wyniosła 281,3 tys. i stanowiła ponad 10% ogółu bezrobotnych w kraju. W porównaniu do danych sprzed roku zmniejszyła się o 28,4 tys. (o ponad 9%). Spadek bezrobocia odnotowano prawie we wszystkich powiatach, w tym największy w: Jaworznie (o 18,4%), Siemianowicach Śląskich (o ponad 16%), Świętochłowicach (o 15,6%) i Żorach (o 15,5%). Nieznaczny wzrost liczby bezrobotnych wystąpił tylko w powiecie lublinieckim (o 0,9%).

Bezrobotni zarejestrowani na 1000 ludności w wieku produkcyjnym według powiatów w 2005 r.

Stan w dniu 31 XII

Miarą natężenia bezrobocia jest stopa bezrobocia, która osiągnęła poziom 15,5% (w kraju – 17,6%). Była o 1,4 pkt procentowego niższa niż w końcu 2004 r. W dalszym ciągu utrzymywało się bardzo duże terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia. Obszarami szczególnie zagrożonymi bezrobociem, w których stopa bezrobocia była znacznie wyższa niż przeciętnie w województwie były miasta na prawach powiatu: Świętochłowice (25,7%), Bytom (24,6%), Siemianowice Śląskie (24,0%), Chorzów (22,3%), Zabrze (21,0%) oraz powiaty: będziński (23,0%), zawierciański (22,7%) i częstochowski (21,5%). Najniższą stopę bezrobocia (podobnie jak przed rokiem) zanotowano w Katowicach (7,1%).

Bezrobocie w dalszym ciągu dotyczyło w większym stopniu kobiet aniżeli mężczyzn. Liczba zarejestrowanych kobiet bez pracy wyniosła 159,4 tys. i zmniejszyła się o 7,0% w porównaniu z końcem 2004 r. Pomimo tego faktu ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wzrósł z 55,4% do 56,7%.

Wśród ogółu bezrobotnych w urzędach pracy w końcu 2005 r. 207,8 tys. (prawie 75%) poprzednio pracowało. Ich liczba zmniejszyła się w skali roku o prawie 8%. Większość z nich, tj. łącznie około 60% pochodziło z zakładów prowadzących działalność w zakresie: przetwórstwa przemysłowego (50,5 tys.), handlu i napraw (45,4 tys.) oraz działalność usługową komunalną, społeczną i indywidualną, pozostałą (25,5 tys.). Z tej grupy najwięcej osób należało do takich grup zawodów jak: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (61,4 tys.), pracownicy przy pracach prostych (35,8 tys.) oraz pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (35,4 tys.). Najmniej wśród nich było „przedstawiciele władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników” (1,3 tys.).

Nadal w ujęciu rocznym zmniejszała się liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku, jednak tempo tego spadku w omawianym okresie było niższe niż przed rokiem i wyniosło 9,7% wobec 10,9%. Załedwie 31,9 tys. bezrobotnych pobierało zasiłek.

Po raz pierwszy w 2005 r. z ogólnej liczby bezrobotnych zostały wyodrębnione osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Należeli do nich m.in. długotrwale bezrobotni, którzy w końcu omawianego okresu liczyli 182,1 tys. (64,8% zarejestrowanych ogółem). Ponad 76 tys. (27,1%) bezrobotnych było bez kwalifikacji zawodowych. Zbiorowość osób poniżej 25 roku życia liczyła prawie 60 tys. (21,3%), a powyżej 50 roku życia 47,1 tys. (16,7%). Bezrobotni samotnie wychowujący 1 dziecko do 7 roku życia oraz niepełnosprawni to odpowiednio: 10,8 tys. i 9,4 tys. osób.

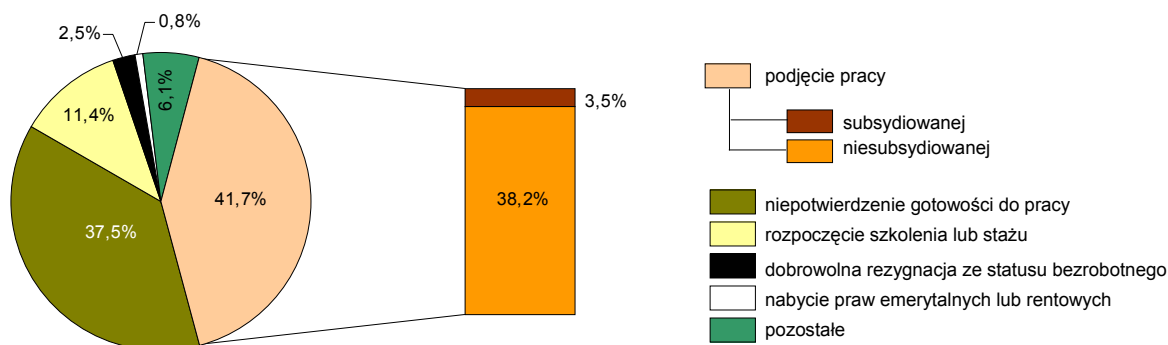
Liczba osób wyłączonych z ewidencji w 2005 r. przewyższała liczbę nowo zarejestrowanych o 28,4 tys. osób. Podobna sytuacja wystąpiła przed rokiem, ale ta różnica była niższa (15,8 tys. osób).

Do urzędów pracy w ciągu 2005 r. zgłosiło się 312,0 tys. osób poszukujących pracy, tj. o 1,4% więcej niż przed rokiem. Ponad połowę z nich, tj. 51,1% stanowili mężczyźni (w 2004 r. – 52,7%).

Wśród ogółu nowo zarejestrowanych przeważały osoby zarejestrowane po raz kolejny od 1990 roku (232,4 tys., tj. 74,5% wobec 221,9 tys., tj. 72,1% przed rokiem). Osoby poprzednio pracujące liczyły 203,5 tys. i stanowiły 65,2% nowych rejestracji (w 2004 r. 198,6 tys., tj. 64,6%). Załedwie 3,7% z nich to zwolnieni z przyczyn zakładu pracy (rok temu – 4,8%).

Z ewidencji wyrejestrowano 340,5 tys. bezrobotnych (w tym – 164,8 tys. kobiet). Było to o 5,3% więcej niż w 2004 r. Główną przyczyną wyłączenia bezrobotnych z ewidencji było podjęcie pracy i dotyczyło 141,9 tys. osób (w roku poprzednim 140,8 tys.). Gotowości do pracy nie potwierdziło 127,8 tys. bezrobotnych (przed rokiem – 123,6 tys.).

Struktura bezrobotnych wyłączonych z ewidencji według przyczyn wyłączenia w 2005 r.

Do działań podejmowanych przez urzędy pracy na rzecz bezrobotnych należało m.in. organizowanie szkoleń, staży oraz udział w pracach interwencyjnych i robotach publicznych. Były to działania na niewielką skalę, gdyż według stanu z końca 2005 r. z wyżej wymienionych aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu skorzystało łącznie 12,4 tys. osób, czyli załedwie 4,4% ogółu bezrobotnych. W skali roku wzrosła liczba bezrobotnych uczestniczących w szkoleniach z 1304 do 1524 osób. Przy pracach interwencyjnych było zatrudnionych 1155 osób, a przy robotach publicznych – 499, czyli odpowiednio o 18,1% i o 54,2% mniej niż w 2004 r. Na staż skierowano 9188 bezrobotnych.

Liczba ofert pracy skierowanych przez pracodawców do urzędów pracy w ciągu roku wykazywała tendencję rosnącą. W 2005 r. do urzędów pracy zgłoszono łącznie 110,1 tys. ofert pracy, tj. o 21,4% więcej niż przed rokiem. Wśród oferowanych miejsc pracy 31,5 tys. dotyczyło pracy subsydiowanej, a 25,9 tys. sezonowej. Najwięcej ofert pracy proponował sektor prywatny (ponad 89% oferowanych miejsc pracy). Był on również głównym zwalnającym. W ramach tego sektora zwolniono 2206 pracowników (rok temu – 2937).

W końcu 2005 r. urzędy pracy dysponowały 2695 ofertami pracy (przed rokiem – 3304). Prawie 30% z nich było niewykorzystane dłużej niż przez 1 miesiąc (rok temu – prawie 26%).

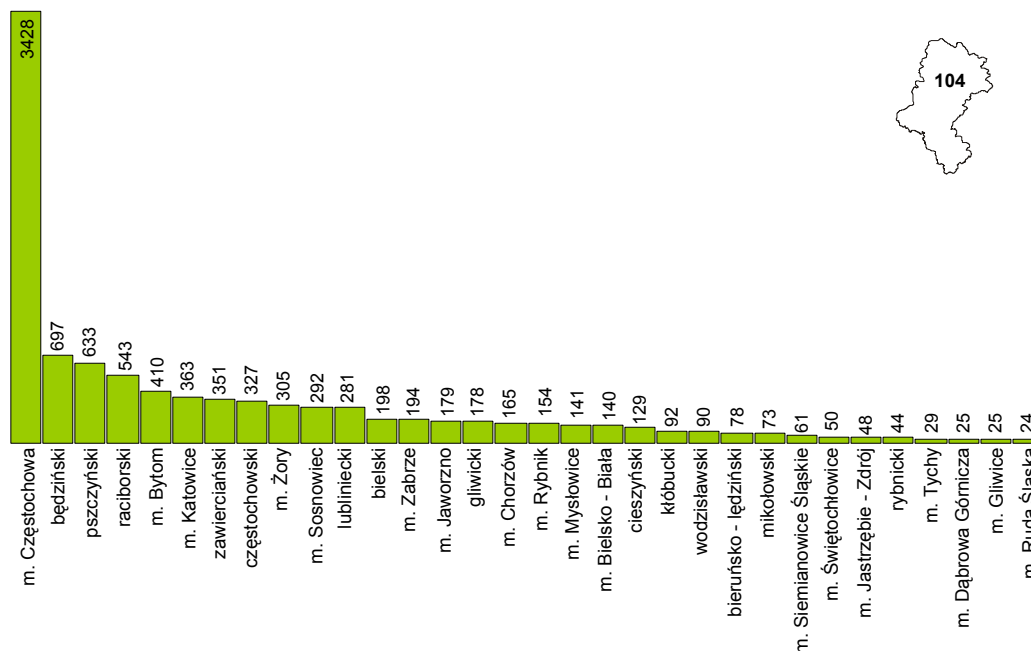
Najwięcej wolnych miejsc pracy, bo 68,1% pochodziło z sekcji: przetwórstwo przemysłowe (554), budownictwo (467), handel i naprawy (463), obsługa nieruchomości i firm (352). Najmniej ofert pracy skierowały do urzędów

pracy przede wszystkim jednostki wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, wodę (5) oraz górnictwa (6).

Najłatwiej było znaleźć pracę bezrobotnemu w grupie zawodów: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (949 wolnych miejsc pracy), pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (402), operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (352), natomiast najtrudniej „rolnikom, ogrodnikom, leśnikom i rybakom” (2).

Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy według powiatów w 2005 r.

Stan w dniu 31 XII

U w a g a. W powiatach: myszkowskim, żywieckim, tarnogórskim i w Piekarach Śląskich Urzędy Pracy nie dysponowały ofertami pracy.

Na 1 ofertę pracy przypadało 104 bezrobotnych (w kraju – 158), podczas gdy przed rokiem 94. Był to wynik mniejszej podaży ofert pracy i jednocześnie spadku liczby bezrobotnych. Mniej wolnych miejsc pracy niż przed rokiem skierowano do osób niepełnosprawnych. Na 1 ofertę pracy w końcu 2005 r. przypadało 82 niepełnosprawnych (przed rokiem – 55).

POPYT NA PRACĘ

Badanie popytu na pracę dostarcza informacji o popycie zrealizowanym i niezrealizowanym, czyli o liczbie pracujących, wolnych miejscach pracy według zawodów oraz liczbie nowo utworzonych miejsc pracy w okresie sprawozdawczym.

W badaniu popytu na pracę w 2005 r. w województwie śląskim wzięło udział 12,6 tys. jednostek, z czego prawie 40% jednostek należało do sektora publicznego, a ponad 60% – do sektora prywatnego. Rozpatrując badane podmioty pod względem liczby pracujących, w badaniu uczestniczyło 27,1% podmiotów zatrudniających powyżej 49 osób i 72,9% – zatrudniających 10 – 49 pracowników. W badanych jednostkach pracowało w końcu grudnia 2005 r. 913,2 tys. osób, przy czym w podmiotach sektora publicznego – 52,0%, a sektora prywatnego – 48,0%; w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 49 osób – 76,0% oraz 24,0% w jednostkach o liczbie pracujących 10 – 49.

Z ogólnej liczby zbadanych podmiotów 1,0 tys. (8,1%) dysponowało na koniec 2005 r. wolnymi miejscami pracy, w tym 25,4% stanowiły jednostki sektora publicznego. Wolne miejsca pracy (5,6 tys.) koncentrowały się głównie w sektorze prywatnym (80,5%) i w jednostkach zatrudniających powyżej 49 pracowników (73,1%).

Wolne miejsca pracy według wybranych sekcji, sektorów własności i wielkości jednostek w 2005 r.

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Sektor		W jednostkach o liczbie pracujących	
		publiczny	prywatny	10 – 49 osób	powyżej 49 osób
O G Ó Ł E M	5578	1090	4488	4080	1498
w tym:					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	9	2	7	9	–
Górnictwo	107	106	1	107	–
Przetwórstwo przemysłowe	2552	240	2312	2061	491
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	44	33	11	41	3
Budownictwo	952	48	904	636	316
Handel i naprawy ^Δ	392	1	391	132	260
Hotele i restauracje	72	9	63	13	59
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	306	95	211	211	95
Pośrednictwo finansowe	119	–	119	95	24
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	468	55	413	350	118
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	185	185	–	167	18
Edukacja	98	89	9	55	43
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	200	171	29	159	41
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	74	56	18	44	30

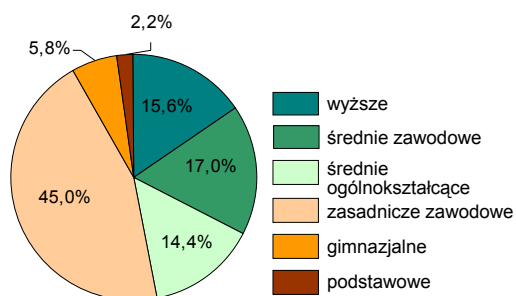
Jak wynika z powyższych danych największą liczbą wolnych miejsc pracy dysponowały jednostki realizujące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego, budownictwa oraz obsługi nieruchomości i firm.

Z punktu widzenia oceny rynku pracy istotne znaczenie ma struktura kwalifikacyjno – zawodowa pracowników poszukiwanych do pracy. Największa ilość wolnych miejsc pracy przeznaczona była dla pracowników z wykształceniem zasadniczym zawodowym (45,0%), a w drugiej kolejności dla pracowników z wykształceniem średnim zawodowym (17,0%). Prawie 2 tys. wolnych miejsc pracy (35,4%) oczekiwało na robotników przemysłowych i rzemieślników, a ponad 1 tys. (18,2%) – na operatorów i monterów maszyn i urządzeń.

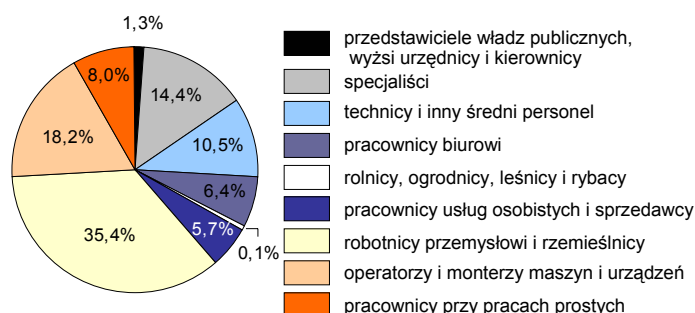
Struktura wolnych miejsc pracy w 2005 r.

Stan w dniu 31 XII

WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

WEDŁUG GRUP ZAWODÓW

W 2005 r. powstało 1,5 tys. nowych miejsc pracy, z tego 9,6% w sektorze publicznym, a 90,4% w sektorze prywatnym. Nowe miejsca pracy zostały utworzone głównie w przetwórstwie przemysłowym (59,1%), a zwłaszcza w takich działach jak: produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (14,2%), produkcja maszyn i urządzeń (10,0%), produkcja metalowych wyrobów gotowych z wyłączeniem maszyn i urządzeń (11,2%), w budownictwie (11,0%), w handlu i naprawach (9,8%) oraz w obsłudze nieruchomości i firm (7,8%).

Nowo utworzone, wolne miejsca pracy według grup zawodów, sektorów i wielkości jednostek w 2005 r.
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Sektor		W jednostkach o liczbie pracujących	
		publiczny	prywatny	10 – 49 osób	powyżej 49 osób
OGÓŁEM	1456	140	1316	998	458
w tym:					
Specjaliści	211	48	163	146	65
Technicy i inny średni personel	159	30	129	107	52
Pracownicy biurowi	97	20	77	56	41
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	71	4	67	42	29
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	403	6	397	294	109
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	365	20	345	266	99
Pracownicy przy pracach prostych ..	136	11	125	75	61

Wolne miejsca pracy przeznaczone były dla pracowników ze wszystkich tzw. wielkich grup zawodowych, a przede wszystkim dla robotników przemysłowych i rzemieślników (27,7%), operatorów i monterów maszyn i urządzeń (25,1%), specjalistów (14,5%) oraz techników i innego średniego personelu (10,9%).

WARUNKI I CZAS PRACY

Warunki pracy to zagadnienie ważne z punktu widzenia zdrowia społeczeństwa oraz realizacji zobowiązań pracodawców do zapewnienia odpowiednich warunków pracy zgodnych z obowiązującymi normami. Tworzy je zespół czynników występujących w środowisku pracy wynikających z procesu pracy oraz czynników związanych z wykonywaniem pracy, mających wpływ na jej jakość oraz wydajność.

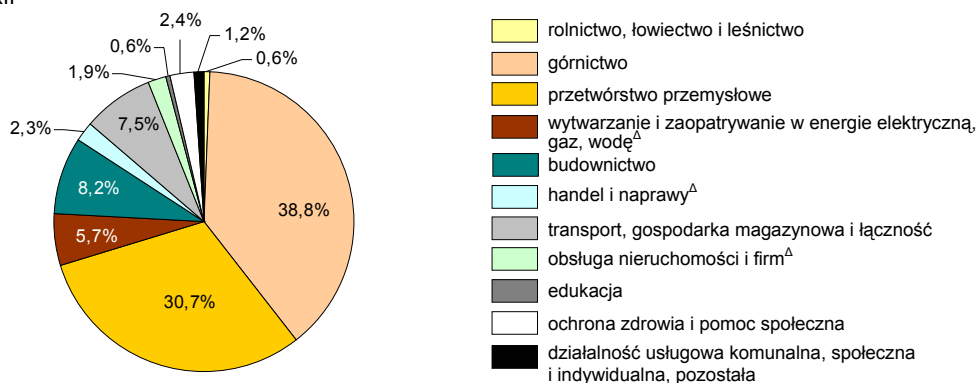
Ocena stanu i śledzenie zmian w zakresie zagrożeń na stanowiskach pracy umożliwia podejmowanie działań profilaktycznych i prowadzenie odpowiedniej polityki w dziedzinie poprawy warunków pracy.

W 2005 r. przeprowadzono badanie warunków pracy w 8,0 tys. zakładów pracy województwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz łącznej liczbie zatrudnionych 694,3 tys.

W województwie śląskim w końcu 2005 r. w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia pracowało 137,2 tys. osób, liczonych jeden raz w grupie czynnika przeważającego (w kraju 576,5 tys.), z czego ponad 60% zatrudnionych pracowało w sektorze publicznym. W porównaniu do 2004 r. liczba pracujących w warunkach zagrożenia zmalała o 5,4 tys. osób (tj. o 3,4%), w największym stopniu w edukacji (o 55,0%), jednostkach transportu, gospodarki magazynowej i łączności (o 20,2%) oraz w handlu i naprawach (o 9,4%). Natomiast wzrost liczby pracujących w warunkach zagrożenia dotyczył takich sekcji, jak: obsługa nieruchomości i firm (o 11,6%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 6,3%).

Struktura zatrudnionych w warunkach zagrożenia według sekcji w 2005 r.

Stan w dniu 31 XII

Szkodliwe i uciążliwe warunki pracy dotyczyły głównie zatrudnionych w górnictwie i przetwórstwie przemysłowym. Znaczący odsetek zatrudnionych w warunkach szkodliwych stanowili także pracownicy budownictwa oraz transportu, gospodarki magazynowej i łączności. Kobiety stanowiły 12,4% ogółu osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia (w kraju – 17,5%).

Zagrożenia związane ze środowiskiem pracy wynikające z przekroczenia dopuszczalnych stężeń lub natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia dotyczyły 55,9% ogólnej liczby zatrudnionych w warunkach zagrożenia (55,5% w 2004 r.; w kraju, odpowiednio: 58,9% wobec 59,1% przed rokiem).

Na działanie czynników związanych z uciążliwością pracy, na które składała się m.in. praca w wymuszonej pozycji ciała, w warunkach ciężkiego wysiłku fizycznego lub w warunkach szczególnej uciążliwości było narażonych 33,3% ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia (przed rokiem 33,7%; w kraju, odpowiednio: 29,0% wobec 29,6%).

Czynniki mechaniczne, a zwłaszcza niebezpieczne maszyny, stanowiły zagrożenie dla 10,8% zatrudnionych w takich warunkach w województwie śląskim (podobnie jak przed rokiem), podczas gdy w kraju dla 12,2% (11,3% przed rokiem).

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 pracujących

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE a – 2004 b – 2005	Ogółem	Zagrożenia związane		
		ze środowiskiem pracy	z uciążliwością pracy	z czynnikami mechanicznymi
Województwo	a 193 b 198	107 111	65 66	21 21
Kraj	a 121 b 120	72 70	36 35	14 15

Na większe nasilenie zagrożeń w województwie miały wpływ warunki pracy w górnictwie, gdzie w warunkach uciążliwych i szkodliwych dla zdrowia pracowało na każde 1000 zatrudnionych 460 osób. Stopień nasilenia zagrożeń wyższy od przeciętnego wystąpił w: działalności usługowej komunalnej, społecznej i indywidualnej, pozostałej (233), transporcie, gospodarce magazynowej i łączności (222), budownictwie (217), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę (215).

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według podregionów w 2005 r.

Stan w dniu 31 XII

PODREGIONY	Ogółem	Zagrożenia związane		
		ze środowiskiem pracy	z uciążliwością pracy	z czynnikami mechanicznymi
WOJEWÓDZTWO	137243	76751	45738	14754
Częstochowski	10000	5190	3980	830
Bielsko - biański	13432	6414	5200	1818
Centralny śląski	88737	49126	29873	9738
Rybnicko - jastrzębski	25074	16021	6685	2368

Analiza przestrzennego rozmieszczenia stanowisk pracy stanowiących zagrożenie wskazuje na to, że większość omawianych stanowisk występowała w podregionie centralnym śląskim – prawie 65% ogółu zatrudnionych w warunkach szkodliwych lub uciążliwych dla zdrowia. Było to związane ze znacznym stopniem koncentracji przemysłu i infrastruktury w tym podregionie. Odsetek zatrudnionych w warunkach szkodliwych w podregionie rybnicko - jastrzębskim wynosił 18,3%, w podregionie bielsko - biańskim – 9,8%, a w podregionie częstochowskim – 7,3%.

Największą liczbę osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia w końcu 2005 r. odnotowano w Katowicach – 20,9 tys., co stanowiło 15,2% ogółu pracujących w warunkach zagrożenia. Znaczny odsetek stanowisk pracy niosących zagrożenie dla zdrowia odnotowano w miastach na prawach powiatów: Jastrzębie - Zdrój (6,8%), Częstochowa (5,5%), Zabrze (5,3%), Gliwice (5,2%) oraz w powiecie wodzisławskim (5,3%). Najniższy udział zatrudnionych w warunkach szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia w odniesieniu do ogólnej liczby pracujących w warunkach zagrożenia wystąpił w Świętochłowicach (0,3%), powiecie rybnickim (0,4%) i myszkowskim (0,4%).

Istotnym elementem oceny warunków pracy jest badanie zmian nasilenia zagrożeń na stanowiskach pracy w ciągu roku oraz ujawnianie zagrożeń istniejących lub nowo powstałych. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia wielokrotnie narażeni są na działanie kilku czynników szkodliwych dla zdrowia, dlatego liczba osobozagrożeń jest sumą działających na pracownika czynników szkodliwych.

W 2005 r. zlikwidowano lub ograniczono 32,1 tys. osobozagrożeń związanych z czynnikami środowiska pracy oraz stwierdzono równocześnie 24,6 tys. zagrożeń nowo ujawnionych lub nowo powstałych.

Osobozagrożenia według grup zagrożeń

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005		
	stan w dniu 31 XII	zlikwidowane lub ograniczone	ujawnione	
Zagrożenia czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy	103910	100310	32088	24617
w tym:				
Substancje chemiczne	5818	4638	1862	1729
w tym rakotwórcze	2530	1725	617	839
Przemysłowe pyły zwiókniające	35268	33036	8782	7649
w tym rakotwórcze	5625	482	160	207
Inne pyły przemysłowe	3319	3560	1615	878
Hałas	38830	38703	10695	7223
Wibracja (drgania)	2879	2831	1244	479
Mikroklimat gorący	4727	5251	3299	3195
Mikroklimat zimny	1492	1422	756	386
Niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy	4935	4743	2427	2545
Promieniowanie jonizujące	655	553	201	31
Pola elektromagnetyczne	838	642	304	17
Zagrożenia czynnikami związanymi z uciążliwością pracy	57421	57488	7153	8512
W tym nadmierne obciążenie fizyczne	18271	20595	3469	3677
Zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi	23945	23154	2991	2616

W końcu 2005 r. spośród 100,3 tys. osobozagrożeń spowodowanych czynnikami środowiska pracy największy udział miały zagrożenia wywołane hałasem (38,6%) oraz przemysłowymi pyłami zwiókniającymi (32,9%). Wzrosła liczba osobozagrożeń związana z uciążliwością pracy, ale zmalała liczba osobozagrożeń spowodowanych czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi. Czynniki wynikające z uciążliwości pracy, głównie nadmierne obciążenie obciążenie fizyczne (35,8%) spowodowały w końcu 2005 r. 57,5 tys. osobozagrożeń, a czynniki mechaniczne związane z maszynami szczególnie niebezpiecznymi – 23,2 tys. osobozagrożeń.

Podczas działań związanych z oceną ryzyka zawodowego, mających na celu wybór właściwych środków bezpieczeństwa w sytuacji zagrożenia, dokonano oceny 57,5 tys. stanowisk pracy, na których było zatrudnionych 332,2 tys. osób. Spośród badanych stanowisk ponad 65% dotyczyło zakładów sektora prywatnego. Przez zastosowanie środków technicznych, organizacyjnych i ochrony indywidualnej wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe na 29,5 tys. stanowisk pracy, na których pracowało 172,8 tys. osób.

Badanie warunków pracy dostarcza również informacji na temat świadczeń wypłacanych z tytułu pracy w warunkach uciążliwych i szkodliwych dla zdrowia, a także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Świadczenia te przysługują pracownikom, którzy na skutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznali uszczerbku na zdrowiu, a także członkom rodzin pracowników zmarłych wskutek takiego wypadku lub choroby.

Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach uciążliwych i szkodliwych dla zdrowia

Stan w dniu 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005
Posiłki profilaktyczne.....	196663	182804
Napoje.....	256309	234812
Inne środki odżywcze.....	107200	91982
Dodatki pieniężne	194822	193899
Skrócony czas pracy.....	13461	12443
Dodatkowe urlopy	101512	96709
Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze	174055	173889

W 2005 r. liczba osób korzystających ze wszystkich świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych była mniejsza niż w 2004 r.

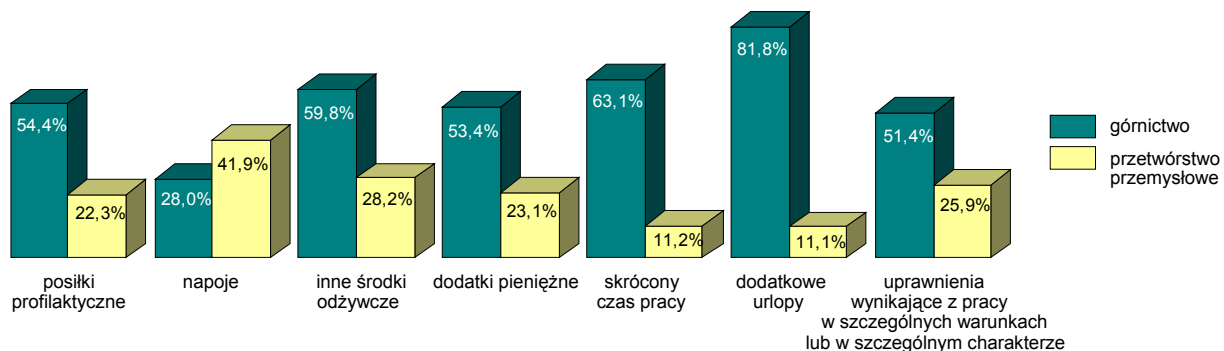
Udział osób korzystających z takich świadczeń w województwie śląskim w stosunku do kraju był wysoki. Z posiłków profilaktycznych korzystało 30,8% ogółu uprawnionych w skali kraju, z napojów – 18,2%, z innych środków odżywczych – 40,1%, z dodatków pieniężnych – 27,5%, ze skróconego czasu pracy – 27,1%, z dodatkowych urlopów – 58,5% oraz z uprawnień

wynikających z pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze – 34,3%.

Dominujący udział korzystających ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach uciążliwych i szkodliwych dla zdrowia mieli pracownicy sekcji: górnictwo i przetwórstwo przemysłowe.

Udział korzystających ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach uciążliwych i szkodliwych dla zdrowia w górnictwie i przetwórstwie przemysłowym w ogólnej liczbie tych świadczeń w 2005 r.

Stan w dniu 15 XII

Znaczny udział korzystających z takich świadczeń, jak posiłki profilaktyczne, napoje i dodatki pieniężne odnotowano także w sekcjach: budownictwo, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę oraz transport, gospodarka magazynowa i łączność.

W 2005 r. z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wypłacono 3,7 tys. odszkodowań w kwocie 11525,5 tys. zł; w tym z tytułu wypadków przy pracy 3,3 tys. odszkodowań na kwotę 8667,9 tys. zł. Ilość omawianych odszkodowań ogółem w województwie śląskim stanowiła 15,2% liczby odszkodowań w kraju, a kwota odszkodowań – 20,0% kwoty krajowej.

Świadczenia wyrównawcze z tytułu wypadków przy pracy lub chorób zawodowych dla osób, które wskutek wypadku przy pracy doznały stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu wypłacono 1529 osobom na łączną kwotę 15089,1 tys. zł. Dodatki wyrównawcze z tytułu przeniesienia do innej pracy wskutek wypadków przy pracy lub chorób zawodowych otrzymało 114 osób na łączną kwotę 304,5 tys. zł. Zasiłki wyrównawcze z tytułu odbywania rehabilitacji zawodowej wypłacono 111 osobom na łączną kwotę 905,4 tys. zł.

Średni koszt świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w 2005 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE a – 2004 b – 2005	Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych		Świadczenia wyrównawcze z tytułu wypadków przy pracy lub chorób zawodowych	Dodatki wyrównawcze z tytułu przeniesienia do innej pracy wskutek wypadków przy pracy lub chorób zawodowych	Zasiłki wyrównawcze z tytułu odbywania rehabilitacji zawodowej	
	ogółem	w tym z tytułu wypadków przy pracy				
w zł na 1 świadczenie						
Województwo	a	4902	4819	9778	1993	3646
	b	3082	2653	9869	2671	8157
Kraj	a	2581	2424	8999	2011	4138
	b	2333	2166	9408	2795	7271

Jednym z ważnych czynników wpływających na wzrost wydajności pracy jest właściwe wykorzystanie czasu pracy, czyli czasu, w którym pracownik pozostaje w dyspozycji pracodawcy w zakładzie pracy lub w innym miejscu wyznaczonym do wykonywania pracy.

Nominalny czas pracy w podmiotach gospodarki narodowej zatrudniających powyżej 9 osób w 2005 r. wyniósł 1923,7 mln godzin (w sektorze publicznym — 896,8 mln godzin, w sektorze prywatnym — 1026,8 mln godzin). Nominalny czas pracy przypadający na 1 zatrudnionego wyniósł 1953 godziny, na stanowiskach robotniczych — 2027 godzin, natomiast na stanowiskach nierobotniczych — 1857 godzin.

Przeciętny tygodniowy wymiar czasu pracy przypadający na 1 zatrudnionego w gospodarce narodowej w 2005 r. wynosił 38 godzin (w sektorze publicznym — 36 godzin, w prywatnym — 39 godzin). Przeciętny tygodniowy czas pracy przypadający na 1 zatrudnionego w większości sekcji wynosił 39 godzin, z wyjątkiem sekcji: hotele i restauracje (40 godzin), ochrona zdrowia i pomoc społeczna (37 godzin) oraz edukacja (27 godzin). Najkrótszy tygodniowy czas pracy w edukacji wynikał z ustawowo krótszego nominalnego czasu pracy w tej sekcji.

W strukturze opłaconego czasu pracy w przeliczeniu na 1 zatrudnionego czas przepracowany stanowił 85,7%. Na czas przepracowany w godzinach normalnych przypadало 83,0% czasu opłaconego, a godziny nadliczbowe (przepracowane w czasie przekraczającym obowiązujące godziny pracy oraz godziny przepracowane w niedziele i święta, o ile nie przysługują za nie dni wolne od pracy) stanowiły 2,7%. Udział godzin nadliczbowych w czasie opłaconym ogółem wśród pracowników na stanowiskach robotniczych wyniósł 2,9% i był o 0,5 punktu procentowego wyższy niż na stanowiskach nierobotniczych.

Najwięcej czasu w godzinach nadliczbowych przepracowali – z punktu widzenia rodzaju działalności podmiotów objętych badaniem – zatrudnieni w sekcji górnictwo (5,9% czasu opłaconego) oraz edukacja (5,5% czasu opłaconego). Najmniej czasu w godzinach nadliczbowych (0,2% czasu opłaconego) przepracowali zatrudnieni w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych ubezpieczeniach społecznych i zdrowotnych.

Czas nieprzepracowany ogółem w przeliczeniu na 1 zatrudnionego wyniósł 332 godziny (w tym opłacony 280 godzin). Na czas nieprzepracowany z powodu urlopów wypoczynkowych przypadало 198 godzin (10,2% czasu opłaconego), natomiast z powodu zwolnień lekarskich (bez godzin opłaconych ze środków ZUS) – 63 godziny (3,2% czasu opłaconego).

WYPADKI PRZY PRACY

Z rynkiem pracy wiąże się bezpieczeństwo pracy. W 2005 r. liczba wypadków przy pracy zmniejszyła się. W zakładach pracy położonych na terenie województwa śląskiego zgłoszono 12285 wypadków przy pracy, tj. o 3,7% mniej niż przed rokiem (w 2004 r. – 12755). W stosunku do poprzedniego roku ogólna liczba osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy zmniejszyła się o 3,5% (z 12850 do 12404 osób). Stanowiło to 14,7% wypadków w kraju i 14,7% ogółu poszkodowanych osób w kraju.

Wskaźniki wypadkowości

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005
Wskaźnik wypadkowości		
Województwo	8,98	8,64
Kraj	8,38	7,99
Wskaźnik wypadków śmiertelnych		
Województwo	0,045	0,050
Kraj	0,047	0,044
Wskaźnik wypadków ciężkich		
Województwo	0,10	0,11
Kraj	0,10	0,09

Jedną z miar opisujących bezpieczeństwo pracy i umożliwiającą jego porównanie na poziomie europejskim jest współczynnik wypadkowości, czyli liczba wypadków na 1000 pracujących. Ważnym wskaźnikiem jest także współczynnik wypadków śmiertelnych (liczba wypadków ze skutkiem śmiertelnym na 1000 pracujących).

Z porównania wskaźników wynika, że bezpieczeństwo pracy w województwie śląskim było mniejsze niż średnio w kraju. Współczynniki wypadkowości były wyższe niż w kraju, co

wynikało z dużego udziału pracujących w sekcjach górnictwo i przetwórstwo przemysłowe.

W podmiotach zaliczanych do sektora prywatnego doszło do 7247 wypadków, (59,0% liczby wypadków ogółem), a w podmiotach sektora publicznego – 5038 (41,0%). W górnictwie ponad 93% wypadków miało miejsce w sektorze publicznym.

W strukturze wypadków według sekcji dominowały zdarzenia w podmiotach: przetwórstwa przemysłowego (34,8% ogółu wypadków), górnictwa (14,1%) i budownictwa (10,2%).

Poszkodowanymi w wypadkach częściej byli mężczyźni niż kobiety. Tylko 23,3% poszkodowanych w wypadkach to kobiety. Najmniej kobiet uległo wypadkom w sekcjach: górnictwo, rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo oraz budownictwo. Z kolei w sekcjach: pośrednictwo finansowe; edukacja oraz ochrona zdrowia i opieka społeczna większość poszkodowanych stanowiły kobiety, ponieważ w sekcjach tych zatrudnionych jest więcej kobiet niż mężczyzn.

Spśród wszystkich zawodów największą liczbę poszkodowanych stanowili robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń (2644) oraz górnicy i robotnicy budowlani (2104).

Ze względu na staż pracy najliczniejszą grupę poszkodowanych stanowili pracownicy pracujący 1 rok (15,2% ogółu poszkodowanych) i mniej niż 1 rok (13,6%).

W 2005 r. w wyniku wypadków przy pracy zginęło 71 osób, 159 poszkodowanych odniosło ciężkie uszkodzenie ciała, a 12174 poszkodowanych – lżejsze uszkodzenie ciała. Większość poszkodowanych ze skutkiem śmiertelnym (95,8%) oraz z ciężkim uszkodzeniem ciała (89,3%) to mężczyźni. Prawie 24% poszkodowanych ze skutkiem śmiertelnym dotyczyła pracujących w górnictwie, a 22,5% – w budownictwie.

Wypadek przy pracy może mieć kilka przyczyn. Przyczyny wypadku są to wszelkie braki i nieprawidłowości, które bezpośrednio lub pośrednio przyczyniły się do powstania wypadku, związanych z czynnikami materialnymi (technicznymi), z ogólną organizacją pracy w zakładzie lub organizacją stanowiska pracy oraz związanych z pracownikiem, w tym również z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika.

Struktura przyczyn wypadków przy pracy w 2005 r.

Połowa wszystkich przyczyn wypadków to nieprawidłowe zachowanie się pracownika spowodowane m.in. niedostateczną koncentracją uwagi na wykonywanej pracy, zaskoczeniem lub niespodziewanym wydarzeniem czy lekceważeniem zagrożenia.

Wśród wydarzeń powodujących urazy dominowały 3 grupy:

- uderzenie przez obiekt w ruchu,
- zderzenie z nieruchomym obiektem lub uderzenie w niego,
- kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym.

W 2005 r. stanowiły one ponad 67% ogólnej liczby wydarzeń powodujących urazy, w których zostały poszkodowane 8332 osoby.

Pod względem czynności wykonywanych przez poszkodowanego w chwili wypadku dominowały takie działania, jak:

- poruszanie się (31,3%),
- operowanie przedmiotami (17,7%),
- transport ręczny (14,6%).

Poszkodowani w wypadkach według miejsca powstania wypadku w 2005 r.

Wypadki przy pracy oddziałują nie tylko na osoby bezpośrednio poszkodowane, ale także na innych pracowników. Powodują także straty materialne. Szacunkowe straty materialne obejmują sumę wartości uszkodzonych maszyn, urządzeń, narzędzi, surowców, wyrobów gotowych, budynków wraz z ich wyposażeniem, które zaistniały w związku z wypadkiem przy pracy.

W wyniku wszystkich wypadków, do jakich doszło w 2005 r., 12333 poszkodowanych przebywało na zwolnieniach lekarskich, z tego 645 osób – od 1 do 3 dni. Zwolnienia lekarskie na okres od 4 do 20 dni wydano 3248 poszkodowanym, na okres 21 dni do 3 miesięcy – 6345 poszkodowanym, a powyżej 3 miesięcy – 2095 poszkodowanym. Łączna liczba dni niezdolności do pracy osób poszkodowanych wyniosła 627,5 tys., czyli na jednego poszkodowanego, który miał wydane zwolnienie lekarskie przypadało średnio 51 dni nieobecności w pracy.

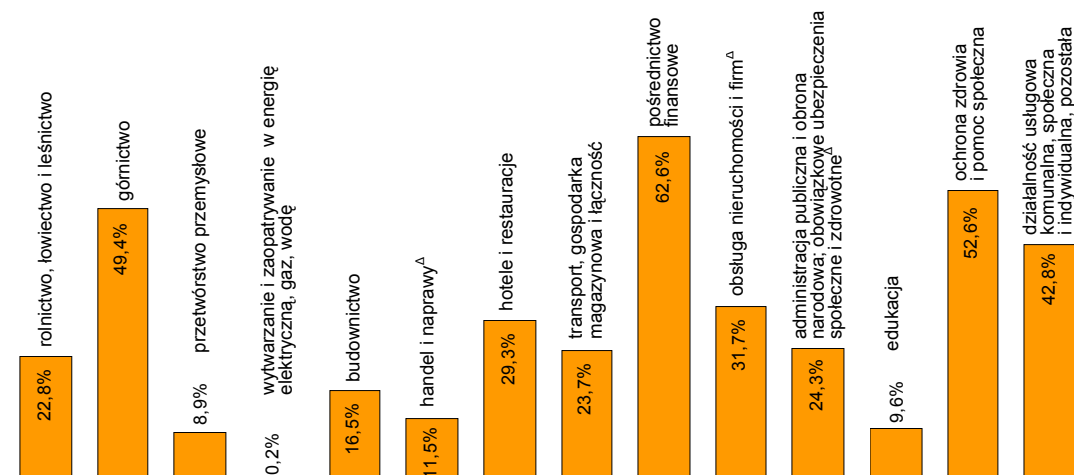
Wypadki przy pracy, do jakich doszło w 2005 r. spowodowały straty prawie 16,8 tys. roboczogodzin osób nie będących ofiarami, które jednak na skutek wypadków nie mogły pracować. Straty materialne (bez strat związanych ze stratami czasu pracy) podmiotów, w których doszło do wypadków wyniosły 7331,4 tys. zł i były o ponad 22% mniejsze niż rok wcześniej, kiedy to straty materialne zostały oszacowane na 9426,3 tys. zł. Największe straty poniosły zakłady działające w sekcjach: transport, gospodarka magazynowa i łączność (31,3%), górnictwo (25,1%), handel i naprawy (16,9%) oraz przetwórstwo przemysłowe (14,6%).

KOSZTY PRACY, WYNAGRODZENIA I ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

Koszty pracy (bez uczniów) w gospodarce narodowej o liczbie pracujących powyżej 9 osób w 2004 r. wyniosły 40821,0 mln zł i stanowiły prawie 4% ogółu poniesionych kosztów, przy czym odsetek ten był znacznie wyższy w jednostkach sektora publicznego niż prywatnego (21,2% wobec 1,9%).

Najwyższy udział kosztów pracy w kosztach ogółem wystąpił w pośrednictwie finansowym, a najniższy w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę.

Odsetek kosztów pracy w ogólnej wartości kosztów według wybranych sekcji w 2004 r.

Koszty pracy prawie w 100% składały się z wynagrodzeń i świadczeń zaliczanych w ciężar jednostki. Wśród nich ponad trzy czwarte stanowiły wynagrodzenia osobowe. Podstawowym składnikiem wynagrodzeń osobowych były wynagrodzenia zasadnicze.

Struktura kosztów pracy w 2004 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Sektor	
		publiczny	prywatny
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0
Wynagrodzenia i świadczenia zaliczone w ciężar jednostki	99,8	99,9	99,8
w tym:			
wynagrodzenia osobowe razem	75,6	76,2	74,8
w tym:			
wynagrodzenie zasadnicze	43,5	36,9	51,3
dodatki za staż pracy	4,8	7,7	1,4
premie	6,9	6,4	7,6
nagrody (bez wypłat z zysku).....	4,1	6,0	1,8
za prace w godzinach nadliczbowych	2,5	3,1	1,7
dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej	0,9	1,7	0,0
z tytułu umowy, zlecenia lub umowy o dzieło (bezosobowe) ...	1,5	0,6	0,7
składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe ..	13,1	13,3	12,7
składki na Fundusz Pracy	1,8	1,8	1,7
wydatki związane z bhp	1,8	2,0	1,5
Wypłaty z tytułu udziału w zyskach do podziału lub nadwyżki bilansowej w spółdzielniach	0,2	0,1	0,2

Koszty pracy w przeliczeniu na: 1 zatrudnionego (przeciętne miesięczne) wyniosły – 3253,62 zł, na 1 godzinę oplaconą – 20,00 zł, a na 1 godzinę przepracowaną – 23,42 zł. Były one odpowiednio o: 4,6%, 3,8% i 5,4% wyższe niż w kraju. Wyższe koszty pracy zanotowano w jednostkach sektora publicznego niż prywatnego. W sektorze publicznym pracodawca na zatrudnienie 1 pracownika najemnego przeznaczył o 26,2% więcej środków finansowych niż w sektorze prywatnym. „Droższa” również była w sektorze publicznym godzina oplaconą o prawie 35% i 1 godzina przepracowana o 41,0%.

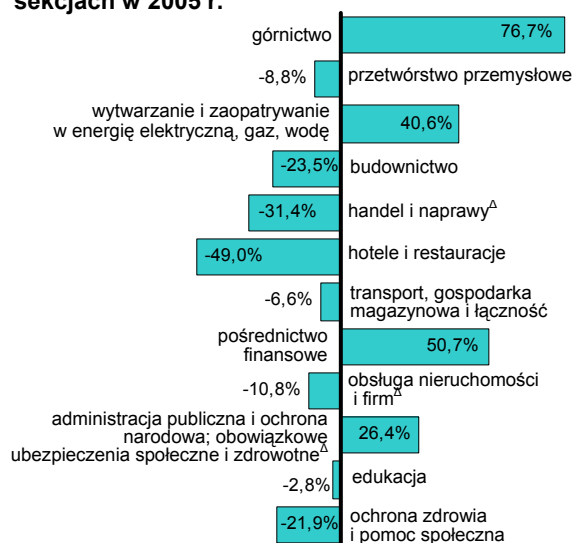
Najwyższe koszty pracy w przeliczeniu: na 1 zatrudnionego, na 1 godzinę oplaconą, na 1 godzinę przepracowaną wystąpiły w jednostkach górnictwa, natomiast najniższymi charakteryzowały się podmioty prowadzące działalność w zakresie hoteli i restauracji.

Podstawowe mierniki kosztów pracy

WYSZCZEGÓLNIENIE a – 2000 b – 2004	Koszty pracy			
	na 1 zatrudnionego (przeciętne miesięczne)	na 1 godzinę		
		opłaconą	przepracowaną	
	w zł			
O G Ó Ł E M	a	2747,36	16,20	18,95
	b	3253,62	20,00	23,42
w tym:				
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	a	2456,73	13,99	16,10
	b	2994,21	17,90	20,30
Górnictwo	a	4100,26	23,62	29,93
	b	5263,65	29,93	37,83
Przetwórstwo przemysłowe	a	2453,34	14,31	16,59
	b	2943,36	17,37	20,16
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	a	3506,15	20,40	23,98
	b	4386,62	26,01	30,89
Budownictwo	a	2322,12	13,62	15,63
	b	2674,73	16,39	19,09
Handel i naprawy ^Δ	a	2122,73	12,27	13,74
	b	2634,27	15,72	17,69
Hotele i restauracje	a	1545,55	8,98	10,13
	b	1694,82	10,04	11,36
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	a	2676,59	15,41	17,65
	b	3159,63	18,18	20,93
Pośrednictwo finansowe	a	3660,21	21,98	25,21
	b	4757,13	28,08	32,78
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	a	2458,68	14,43	16,42
	b	2953,32	17,76	20,08
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i zdrowotne ^Δ	a	2929,97	17,50	20,26
	b	3667,50	21,80	25,37
Edukacja	a	2656,82	20,18	23,89
	b	2872,10	24,36	29,21
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	a	1872,79	11,21	12,92
	b	2290,24	14,12	16,39
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	a	2272,65	13,25	15,18
	b	2540,36	15,42	17,67

Obserwowany od kilku lat w ujęciu rocznym wzrost przeciętnej miesięcznej płacy brutto w gospodarce narodowej utrzymał się, ale jego tempo wzrostu było niższe niż w 2004 r.

Odchylenia przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w gospodarce narodowej od przeciętnego w województwie w wybranych sekcjach w 2005 r.

W 2005 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej wyniosło 2433,95 zł (w relacji do płacy w kraju było wyższe o ponad 3%) i w skali roku wzrosło o prawie 4%. Dynamika wzrostu tych wynagrodzeń w stosunku do 2004 r. była wyższa niż wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych (101,7%), realna wartość wynagrodzeń przeciętnych w 2005 r. zwiększyła się o 2,1%.

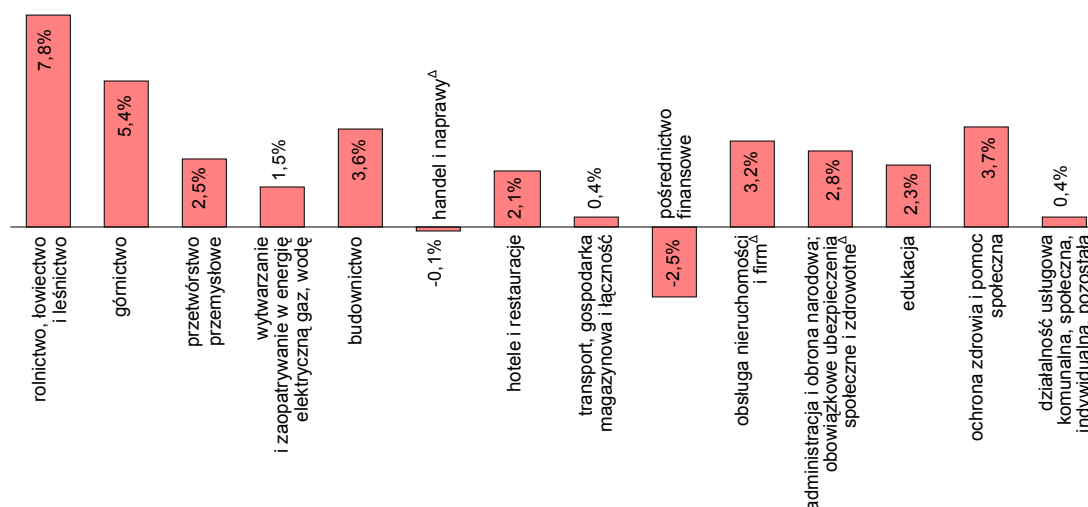
W dalszym ciągu znaczne zróżnicowanie płac brutto w wymiarze nominalnym zanotowano w obu sektorach własności. W sektorze publicznym przeciętnie płacono – 2988,33 zł, a w sektorze prywatnym – 2029,34 zł. W skali roku w obu sektorach własności wystąpił wzrost przeciętnego wynagrodzenia, przy czym był on wyższy w sektorze publicznym niż prywatnym (5,7% wobec 3,3%).

Wyższy nominalny niż w całej gospodarce narodowej poziom przeciętnych wynagrodzeń brutto wystąpił w sekcjach: górnictwo (4301,83 zł), pośrednictwo finansowe (3668,78 zł), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę (3422,30 zł), administracja publiczna; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne (3077,35 zł). Najniższe płace zanotowano w „hotelach i restauracjach” (1242,04 zł).

W stosunku do 2004 r. we wszystkich rodzajach działalności gospodarki narodowej odnotowano wzrost wartości nominalnej wynagrodzeń brutto, z wyjątkiem pośrednictwa finansowego (spadek o prawie 1%). W największym stopniu zwiększyły się płace m.in. w: rolnictwie, łowiectwie i leśnictwie (o 9,6%), górnictwie (o 7,2%), ochronie zdrowia i pomocy społecznej (o 5,5%), budownictwie (o 5,4%). W pozostałych sekcjach wzrost przeciętnych wynagrodzeń zawierał się w granicach od 1,6% (handel i naprawy) do 5,0% (obsługa nieruchomości i firm).

Wzrost/spadek realnych wynagrodzeń miesięcznych brutto w gospodarce narodowej według wybranych sekcji w 2005 r.

2004 = 100

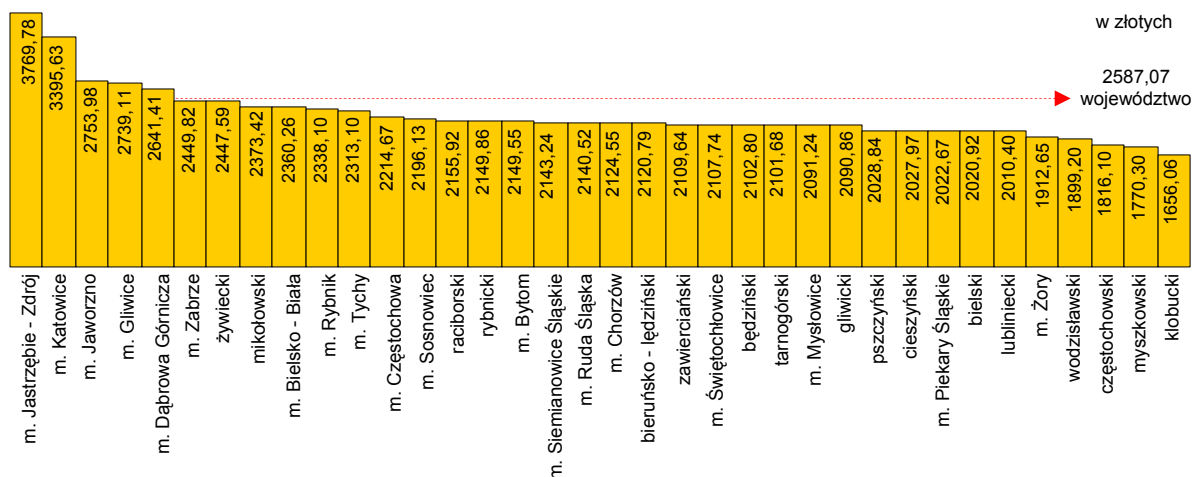
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w podmiotach gospodarki narodowej o liczbie pracujących powyżej 9 osób według siedziby zarządu jednostki wyniosło 2587,07 zł i ukształtowało się na wyższym o 4,0% poziomie niż w 2004 r.

Wyższą płacę wypłacono pracownikom na stanowiskach nierobotniczych niż robotniczych (3069,27 zł wobec 2219,02 zł). W ujęciu rocznym przeciętne wynagrodzenie wzrosło zarówno na stanowiskach nierobotniczych (o 4,3%), jak i robotniczych (o 3,4%).

Spośród działów gospodarki narodowej o znaczącym udziale w zatrudnieniu powyżej średniej wojewódzkiej płace wystąpiły m.in. w: górnictwie węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu (o 67,0%), pośrednictwie finansowym, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalno – rentowych (o prawie 46%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 45,0%). Niższe od średniej wojewódzkiej płace odnotowano np. w działach: handel detaliczny i naprawa artykułów użytku osobistego i domowego (o 44,2%), produkcja artykułów spożywczych i napojów (o 28,5%), działalność gospodarcza pozostała (o 28,3%) oraz ochrona zdrowia i pomoc społeczna (o 25,7%).

W dalszym ciągu występowało znaczne zróżnicowanie przeciętnej płacy brutto w ramach podregionów. Najwyższy nominalny poziom wynagrodzeń zanotowano w podregionie centralnym śląskim (2712,67 zł), rybnicko - jastrzębskim (2678,63 zł), natomiast najniższy w podregionie częstochowskim (2047,26 zł).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według powiatów w 2005 r.

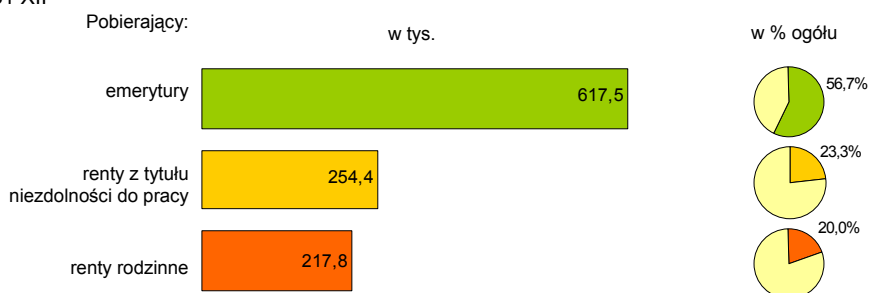

Jak wynika z danych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego od 2002 r. utrzymuje się w ujęciu rocznym tendencja rosnąca przeciętnej liczby osób pobierających świadczenia emerytalne i rentowe.

Przeciętna liczba emerytów i rencistów w 2005 r. wyniosła 1150,2 tys. (prawie 13% ogółu omawianej populacji w kraju) i była o 1,8 tys. (o 0,2%) wyższa niż przed rokiem. Wśród nich w dalszym ciągu dominowali świadczeniobiorcy z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych (1089,7 tys. osób, tj. prawie 95%), natomiast pozostałe 60,5 tys. to rolnicy indywidualni.

Emeryci i renciści^a z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych według rodzaju pobieranych świadczeń w 2005 r. (przeciętne roczne)

Stan w dniu 31 XII

^a Bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez MON, MSWiA oraz MS; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych.

Na ogólny wzrost przeciętnej liczby osób pobierających świadczenia emerytalne i rentowe na przestrzeni roku złożył się wzrost przeciętnej liczby emerytów i rencistów z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych o 0,4%, przy jednoczesnym spadku przeciętnej liczby rolników indywidualnych pobierających świadczenia emerytalne i rentowe o prawie 5%.

W ramach świadczeniobiorców objętych pozarolniczym systemem ubezpieczeń społecznych zwiększyła się przeciętna liczba emerytów (o prawie 4%) oraz rencistów pobierających rentę rodzinną (o 0,5%), natomiast obniżyła się przeciętna liczba osób pobierających rentę inwalidzką (o 6,4%).

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w 2005 r. wyniosła 1401,92 zł i ukształtowała się na wyższym o 2,5% poziomie niż przed rokiem. Stanowiła 57,6% przeciętnej miesięcznej płacy brutto w gospodarce narodowej (rok temu – 58,3%).

Wyższe przeciętne miesięczne świadczenie emerytalne i rentowe brutto zostało wypłacone emerytom i rencistom z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych (1426,73 zł) niż rolnikom indywidualnym (954,89 zł). Było ono odpowiednio: o prawie 22% i o 26,0% wyższe od omawianych świadczeń wypłaconych w kraju. W relacji do 2004 r. przeciętna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wzrosła o ponad 2%, a rolników indywidualnych o prawie 2%.

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto ^a z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych według rodzaju pobieranych świadczeń w 2005 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	W zł	Ogółem = 100	2004 = 100
O G Ó Ł E M	1426,73	100,0	102,4
Emerytura	1556,24	109,1	101,3
Renta z tytułu niezdolności do pracy ...	1145,27	80,3	102,9
Renta rodzinna	1388,30	97,3	102,5

^a Bez emerytur i rent, wypłaconych przez MON, MSWiA oraz MS; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Po uwzględnieniu wskaźnika inflacji, który w 2005 r. w stosunku do 2004 r. wyniósł 101,7%, przeciętne miesięczne świadczenie emerytalne i rentowe brutto wzrosło w wymiarze realnym w tym okresie o prawie 1%. Wzrost realnej wartości emerytury i renty brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych był wyższy niż rolników indywidualnych (0,7% wobec 0,1%).

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

Kreska (—)	zjawisko nie wystąpiło
Kropka (.)	pełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych
„W tym”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy
Znak [^]	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązujących klasyfikacji
Znak x	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe
Znak #	oznacza, że dane nie mogą być publikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej

Tabl. 1. **PODSTAWOWE DANE O RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM NA TLE KRAJU**

WYSZCZEGÓLNIENIE		2000	2001	2002	2003	2004	2005
a – województwo							
b – kraj							
c – kraj = 100							
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	a	4765,7	4748,5	4731,5	4715,0	4700,8	4685,8
	b	38254,0	38242,2	38218,5	38190,6	38173,8	38157,1
	c	12,5	12,4	12,4	12,3	12,3	12,3
w tym w wieku produkcyjnym	a	3007,6	3022,3	3036,8	3050,0	3058,0	3063,1
	b	23261,0	23526,5	23789,8	24038,8	24239,6	24405,0
	c	12,9	12,8	12,8	12,7	12,6	12,6
Pracujący ^{1,2} w gospodarce narodowej (stan w dniu 31 XII) w tys.	a	1750,8	1686,1	<u>1675,6</u>	<u>1635,0</u>	1491,8	1504,9
	b	15159,2	14670,6	<u>14607,1</u>	<u>14452,9</u>	12413,3	12576,3
	c	11,5	11,5	<u>11,5</u>	<u>11,3</u>	12,0	12,0
				1536,6	1496,1		
				12486,7	12332,4		
				12,3	12,1		
Współczynnik aktywności zawodowej ³ (przeciętne roczne) w %	a	.	52,1	50,6	50,6	51,2	52,2
	b	.	56,3	55,4	54,7	54,7	54,9
Wskaźnik zatrudnienia ³ (przeciętne roczne) w %	a	.	41,8	40,4	40,3	41,3	42,3
	b	.	46,1	44,4	44,0	44,3	45,2
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	a	259,8	313,4	330,2	325,5	309,7	281,3
	b	2702,6	3115,1	3217,0	3175,7	2999,6	2773,0
	c	9,6	10,1	10,3	10,2	10,3	10,1
Stopa bezrobocia rejestrowanego ² (stan w dniu 31 XII) w %	a	12,9	16,6	<u>16,5</u>	<u>16,6</u>	16,9	15,5
	b	15,1	17,5	<u>18,0</u>	<u>18,0</u>	19,0	17,6
				17,4	17,6		
				20,0	20,0		
Oferty pracy (stan w dniu 31 XII) w tys.	a	0,8	0,5	1,7	2,7	3,3	2,7
	b	5,7	5,3	8,3	10,3	13,2	17,5
	c	14,0	10,0	19,9	25,7	25,0	15,4
Bezrobotni na 1 ofertę pracy (stan w dniu 31 XII)	a	309	588	199	123	94	104
	b	473	585	387	307	227	158
Wypadki przy pracy (w ciągu roku) ⁴ w tys. ..	a	14,8	12,7	12,0	12,5	12,8	12,3
	b	94,1	84,4	79,6	84,6	86,7	83,7
	c	15,7	15,0	15,1	14,7	14,7	14,7
Poszkodowani w wypadkach przy pracy ⁴ (w ciągu roku) w tys.	a	14,9	12,8	12,2	12,7	12,9	12,4
	b	94,9	85,3	80,5	85,4	87,5	84,4
	c	15,7	15,0	15,1	14,8	14,7	14,7
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej (w ciągu roku) w zł	a	1954,41	2094,39	2156,19	2249,17	2344,91	2433,95
	b	1893,74	2045,11	2097,83	2185,02	2273,44	2360,62
	c	103,2	102,4	102,8	102,9	103,1	103,1
Przeciętna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych (w ciągu roku) w zł	a	1072,34	1194,13	1278,27	1340,17	1393,39	1426,73
	b	875,46	971,80	1039,34	1092,43	1140,94	1170,74
	c	122,5	122,9	123,0	122,7	122,1	121,9

1 Według faktycznego miejsca pracy. 2 Dla lat 2002 i 2003 dane podano w dwóch ujęciach, tj. z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie przy wykorzystaniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996 (licznik) oraz Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2002 (mianownik). 3 Wg BAEL; od 2003 r. dane uogólnione na podstawie bilansów ludności opracowanych przy wykorzystaniu Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań z 2002 r. 4 Zgłoszone w danym roku; poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie.

Tabl. 2. **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ^a WEDŁUG BAEL W 2005 R.**
(przeciętne roczne)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Miasta	Wieś
W TYSIĄCACH					
LUDNOŚĆ OGÓŁEM	3936	1846	2090	3177	759
Aktywni zawodowo	2056	1097	959	1685	371
pracujący	1666	912	754	1358	308
bezrobotni ^b	390	185	205	327	63
Bierni zawodowo	1880	749	1131	1493	387
W %					
Współczynnik aktywności zawodowej	52,2	59,4	45,9	53,0	48,9
Wskaźnik zatrudnienia	42,3	49,4	36,1	42,7	40,6
Stopa bezrobocia	19,0	16,9	21,4	19,4	17,0

^a Dane uogólnione na podstawie bilansów opracowanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego 2002. ^b Osoby w wieku 15 – 74 lata.

Tabl. 3. **PRACUJĄCY^a W GOSPODARCE NARODOWEJ**
Stan w dniu 31 XII

SEKCJE	Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny	Z ogółem – kobiety
O G Ó Ł E M	1504944	506955	997989	671234
w tym:				
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	70860	2140	68720	33181
Górnictwo	120766	116037	4729	13041
Przetwórstwo przemysłowe	322416	26522	295894	105333
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	34653	29633	5020	8593
Budownictwo	89708	3944	85764	9612
Handel i naprawy ^Δ	270063	2674	267389	142961
Hotele i restauracje	28327	1124	27203	18694
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	92264	42234	50030	26747
Pośrednictwo finansowe	30990	5996	24994	21709
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	125094	18811	106283	55390
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	56219	56034	185	36684
Edukacja	121960	116091	5869	96518
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	91401	68236	23165	74956
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	50101	17399	32702	27798

^a Według faktycznego miejsca pracy.

Tabl. 4. PRACUJĄCY I PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE ^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW W 2005 R.

SEKCJE DZIAŁY	Pracujący		Przeciętne zatrudnienie ^b		
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	stanowiska	
	stan w dniu 31 XII			robotnicze	nirobotnicze
OGÓŁEM	1031396	448804	984730	558463	426267
w tym:					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	7116	2225	4655	2954	1701
rolnictwo i łowiectwo ^Δ	5644	1909	3211	2615	596
leśnictwo ^Δ	1472	316	1444	339	1105
Górnictwo	124977	13506	125327	100736	24591
w tym górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu	123109	13261	123509	99355	24154
Przetwórstwo przemysłowe	285778	92746	269394	210066	59328
w tym:					
produkcja artykułów spożywczych i napojów	39124	19385	35989	29562	6427
włókiennictwo	8347	5208	8180	6820	1360
produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich	10419	9097	9648	8755	893
produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich ^Δ	4986	2614	4429	3816	613
produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ	5092	831	4573	3895	678
produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ	2281	820	2177	1671	506
działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	4229	1943	3453	2001	1452
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	3825	778	3795	2725	1070
produkcja wyrobów chemicznych	5067	1971	5000	2954	2046
produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	19187	6368	18179	14075	4104
produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	13447	3090	12707	9830	2877
produkcja metali	32891	6597	33328	25981	7347
produkcja wyrobów z metali ^Δ	33775	5662	31439	23915	7524
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	35050	5655	32923	24479	8444
produkcja maszyn biurowych i komputerów	459	139	399	30	369
produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ	16050	6619	15114	10932	4182
produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych	719	252	630	487	143
produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków	5172	1240	4979	2947	2032
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	28869	7885	27082	22426	4656
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	2614	386	2492	1893	599
produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ	12436	5711	11220	9711	1509
przetwarzanie odpadów	1739	495	1658	1161	497

Tabl. 4. **PRACUJĄCY I PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW W 2005 R.** (dok.)

SEKCJE DZIAŁY	Pracujący		Przeciętne zatrudnienie ^b		
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	stanowiska	
	stan w dniu 31 XII			robotnicze	nierobotnicze
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	31070	7619	31273	19754	11519
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	21416	4859	21694	13600	8094
pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody	9654	2760	9579	6154	3425
Budownictwo	58114	6566	53032	40666	12366
Handel i naprawy ^Δ	89811	43935	82238	47512	34726
sprzedaż i naprawa pojazdów samo- chodowych i motocykli; sprzedaż detaliczna paliw ^Δ	12197	2765	11409	6874	4535
handel hurtowy i komisowy ^Δ	45076	16924	41658	21484	20174
handel detaliczny; naprawa artykułów użytku osobistego i domowego ^Δ	32538	24246	29171	19154	10017
Hotele i restauracje	9409	6436	8091	5971	2120
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	50218	17583	47731	34170	13561
w tym:					
transport lądowy i rurociągowy	26176	4150	25870	20879	4991
poczta i telekomunikacja	16502	10690	14695	9323	5372
Pośrednictwo finansowe	20508	15787	19069	290	18779
w tym pośrednictwo finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalno-rentowych	17563	13804	16368	231	16137
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	74636	31478	69745	36367	33378
obsługa nieruchomości	20928	11174	19347	8976	10371
wynajem maszyn i urządzeń bez obsługi oraz wypożyczanie artykułów użytku osobistego i domowego	674	260	622	333	289
informatyka	5122	1549	5005	653	4352
działalność badawczo-rozwojowa	3864	1495	3877	822	3055
działalność gospodarcza pozostała	44048	17000	40894	25583	15311
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	55725	36531	54702	5535	49167
Edukacja	118879	94494	117992	26906	91086
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	80542	67030	79013	16392	62621
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	24586	12864	22453	11133	11320
w tym:					
odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, gospodarowanie odpadami, pozostałe usługi sanitarne i pokrewne	8168	2229	7589	5562	2027
działalność związana z kulturą, rekreacją i sportem	14688	9601	13453	4408	9045
działalność usługowa pozostała	1683	1011	1411	1163	278

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi metodyczne do działu „Pracujący i zatrudnieni w gospodarce narodowej” pkt 10; według siedziby zarządu jednostki. ^b Bez zatrudnionych za granicą.

Tabl. 5. PRZYJĘCIA^a DO PRACY WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW W 2005 R.

SEKCJE DZIAŁY	Ogółem	Z ogółem				Współczynnik przyjęć w %
		kobiety	podejmujący pierwszą pracę	zmieniający pracę	powracający po urloпах wychodzących i bezpłatnych	
OGÓŁEM	192570	66878	25725	108575	3501	20,8
w tym:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	1207	332	164	648	11	27,8
Górnictwo	11509	1293	487	9632	124	9,3
w tym górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu	11117	1269	424	9443	123	9,1
Przetwórstwo przemysłowe	67022	20519	8942	36147	1035	25,8
w tym:						
produkcja artykułów spożywczych i napojów	10951	5265	1525	5681	191	32,5
włókiennictwo	2406	1531	170	1754	76	31,4
produkcja odzieży i wyrobów futrarskich	2002	1561	156	1109	129	20,6
produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich ^Δ	1173	606	160	447	42	26,2
produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ ..	1399	201	159	779	10	32,5
produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ	350	77	42	185	5	17,0
działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	1165	624	329	313	17	36,9
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	320	63	29	222	3	8,6
produkcja wyrobów chemicznych	715	197	90	413	9	14,6
produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	5163	1322	920	3118	61	28,8
produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	4770	569	596	3024	24	42,1
produkcja metali	3447	793	220	1750	43	10,2
produkcja wyrobów z metali ^Δ	8457	977	1096	4987	167	26,8
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	8496	989	1250	4039	73	27,6
produkcja maszyn biurowych i komputerów	152	45	29	16	#	44,8
produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ	4185	2412	703	2261	46	30,0
produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych	242	91	144	82	#	40,7
produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków	891	143	209	458	10	18,6
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	6611	1378	721	3572	75	25,2
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	517	35	51	254	#	20,5
produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ	3213	1462	289	1436	47	31,2
przetwarzanie odpadów	397	178	54	247	3	25,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę ..	1190	315	215	579	39	3,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	481	148	91	249	25	2,1
pobór, uzdatnianie i rozprowa- dzanie wody	709	167	124	330	14	7,4
Budownictwo	23717	1057	2509	13567	491	45,3

Tabl. 5. PRZYJĘCIA^a DO PRACY WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW W 2005 R. (dok.)

SEKCJE DZIAŁY	Ogółem	Z ogółem				Współczynnik przyjęć w %
		kobiety	podejmujący pierwszą pracę	zmieniający pracę	powracający po urlopiach wychowawczych i bezpłatnych	
Handel i naprawy ^Δ	23593	9333	3682	13778	397	31,0
sprzedaż i naprawa pojazdów samochodowych i motocykli; sprzedaż detaliczna paliw ^Δ	3097	591	508	1723	36	29,0
handel hurtowy i komisowy ^Δ	13302	4148	1730	8040	173	34,3
handel detaliczny; naprawa artykułów użytku artykułów użytku osobistego i domowego ^Δ	7194	4594	1444	4015	188	26,9
Hotele i restauracje	2139	1320	417	1230	28	29,8
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	13243	4817	999	8696	130	30,2
w tym:						
transport lądowy i rurociągowy	4132	402	448	2569	73	16,0
poczta i telekomunikacja	7312	3911	273	4894	36	63,4
Pośrednictwo finansowe	3833	2626	645	1678	95	22,4
w tym pośrednictwo finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalno- rentowych	3197	2259	555	1380	87	21,7
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	16811	6171	2368	7910	122	27,5
obsługa nieruchomości	2207	861	220	1376	34	11,8
wynajem maszyn i urządzeń bez obsługi oraz wypożyczanie artykułów użytku osobistego i domowego	386	163	97	263	–	69,1
informatyka	1077	245	357	623	9	23,0
działalność badawczo-rozwojowa ...	350	126	100	181	6	9,3
działalność gospodarcza pozostała .	12791	4776	1594	5467	73	38,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	6937	4108	1520	3323	154	13,1
Edukacja	8453	6266	1421	4558	291	8,3
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	9305	7236	1670	4888	501	12,1
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	3609	1485	686	1940	83	18,7
w tym działalność związana z kulturą, rekreacją i sportem	1941	1142	446	975	67	17,5

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi metodyczne do działu „Pracujący i zatrudnieni w gospodarce narodowej” pkt 10; według siedziby zarządu jednostki. ^b Bez zatrudnionych za granicą.

Tabl. 6. ZWOLNIENIA Z PRACY^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW W 2005 R.

SEKCJE DZIAŁY	Ogółem	Z ogółem					Współ- czynnik zwolnień w %
		kobiety	zwolnieni w drodze wypowiedzenia		przeniesieni na emeryturę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabilitację	korzysta- jący z urlopów wychow- awczych i bezpłat- nych	
			przez zakład pracy	przez pracownika			
OGÓŁEM	170575	61628	28237	23046	14635	5373	18,2
w tym:							
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	1263	392	264	92	61	17	28,9
Górnictwo	9554	1029	387	123	4295	122	7,7
w tym górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu	9215	1001	339	63	4268	120	7,5
Przetwórstwo przemysłowe	55309	17599	11144	8440	1995	1682	21,0
w tym:							
produkcja artykułów spożywczych i napojów	9626	4384	2119	1642	298	400	27,9
włókiennictwo	2944	1708	667	151	51	94	38,4
produkcja odzieży i wyrobów futrarskich	1941	1556	427	355	81	175	19,4
produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich ^Δ	1339	670	309	155	20	41	30,1
produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ	1152	159	238	227	19	24	26,4
produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ	346	103	89	28	31	8	16,6
działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	893	489	124	129	18	24	28,0
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	222	45	13	21	43	#	5,9
produkcja wyrobów chemicznych ...	749	236	183	147	31	16	15,2
produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	4853	1195	943	787	127	128	26,6
produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	3187	444	525	641	82	43	27,9
produkcja metali	4219	1037	912	223	394	24	12,6
produkcja wyrobów z metali ^Δ	7535	1068	1529	1082	239	211	23,7
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	5238	611	1060	854	230	161	16,6
produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ	2790	1496	508	403	85	82	19,6
produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych	164	40	19	50	8	-	27,7
produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków	731	154	105	138	37	10	15,2
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	4006	965	680	861	101	146	14,9
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	484	35	107	50	15	4	19,1
produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ	2539	1099	545	426	61	81	24,2
przetwarzanie odpadów	306	88	37	60	22	7	19,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	2096	627	373	92	556	60	6,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	1432	458	306	56	392	35	6,3
pobór, uzdatnianie i rozprowa- dzanie wody	664	169	67	36	164	25	6,8
Budownictwo	21006	1094	3405	2742	660	611	39,8

Tabl. 6. ZWOLNIENIA Z PRACY^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW W 2005 R. (dok.)

SEKCJE DZIAŁY	Ogółem	Z ogółem					Współ- czynnik zwolnień w %
		kobiety	zwolnieni w drodze wypowiedzenia		przeniesieni na emeryturę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabilitację	korzysta- jący z urlopów wych- wawczych i bezpłat- nych	
			przez zakład pracy	przez pracownika			
Handel i naprawy ^Δ	21273	8705	5021	4526	514	614	27,6
sprzedaż i naprawa pojazdów samochodowych i motocykli; sprzedaż detaliczna paliw ^Δ	2906	558	670	689	53	30	27,3
handel hurtowy i komisowy ^Δ	11605	3762	2710	2328	220	253	29,6
handel detaliczny; naprawa artykułów użytku osobistego i domowego ^Δ	6762	4385	1641	1509	241	331	24,7
Hotele i restauracje	2107	1301	452	506	63	115	28,1
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	10912	3821	1306	1281	574	179	24,7
w tym:							
transport lądowy i rurociągowy	4365	506	696	945	329	62	16,9
poczta i telekomunikacja	5178	2942	294	80	192	66	44,5
Pośrednictwo finansowe	2852	1941	516	397	220	92	16,5
pośrednictwo finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalno- rentowych	2411	1678	457	342	169	85	16,3
ubezpieczenia oraz fundusze emerytalno-rentowe; bez gwarantowanej prawnie opieki społecznej	303	200	16	23	48	4	16,6
działalność pomocnicza związana z pośrednictwem finansowym i ubezpieczeniami	138	63	43	32	3	3	22,0
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	17132	6249	2889	2326	886	279	27,8
obsługa nieruchomości	2563	1197	500	221	376	65	13,6
wynajem maszyn i urządzeń bez obsługi oraz wypożyczanie artykułów użytku osobistego i domowego	308	146	69	22	–	4	54,4
informatyka	940	262	135	205	24	17	19,9
działalność badawczo-rozwojowa .	416	151	51	52	79	16	10,8
działalność gospodarcza pozostała	12905	4493	2134	1826	407	177	38,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	6244	3773	250	366	975	245	11,6
Edukacja	8865	6767	661	833	2337	450	8,5
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	8910	7058	1060	891	1189	756	11,2
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	3051	1272	509	431	310	151	15,4
odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, gospodarowanie odpadami, pozostałe usługi sanitarne i pokrewne	1370	299	271	205	96	26	19,3
działalność związana z kulturą, rekreacją i sportem	1434	825	187	194	197	116	12,3
działalność usługowa pozostała	247	148	51	32	17	9	21,1

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi metodyczne do działu „Pracujący i zatrudnieni w gospodarce narodowej” pkt 10; według siedziby zarządu jednostki. ^b Bez zatrudnionych za granicą.

Tabl. 7. **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW W 2005 R.**

SEKCJE DZIAŁY	Ogółem	W tym kobiety	Z ogółem – absolwenci szkół			
			wyższych	policealnych i średnich zawodowych	liceów ogólnokształcących	zasadniczych zawodowych
OGÓŁEM	22644	9120	7258	7508	2564	5314
w tym:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	155	50	38	62	16	39
rolnictwo i łowiectwo ^Δ	95	29	10	34	16	35
leśnictwo ^Δ	60	21	28	28	–	4
Górnictwo	412	42	226	102	46	38
w tym górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu	351	36	197	84	45	25
Przetwórstwo przemysłowe	7918	2352	1546	2903	823	2646
w tym:						
produkcja artykułów spożywczych i napojów	1405	684	180	302	158	765
włókiennictwo	141	63	29	62	23	27
produkcja odzieży i wyrobów futrarskich	151	109	18	53	31	49
produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich ^Δ	131	85	22	66	10	33
produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ	140	19	14	38	11	77
produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ	37	6	6	18	3	10
działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	173	98	52	79	27	15
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	29	7	13	12	#	#
produkcja wyrobów chemicznych	84	29	37	32	7	8
produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	813	137	135	247	108	323
produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	552	91	93	208	54	197
produkcja metali	206	34	63	81	12	50
produkcja wyrobów z metali ^Δ	963	145	199	386	92	286
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	1128	174	272	461	97	298
produkcja maszyn biurowych i komputerów	29	4	16	9	#	#
produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ	551	288	72	291	65	123
produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych	143	65	6	97	15	25
produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków	203	30	94	77	12	20
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	691	134	173	271	62	185
produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ	259	112	39	83	17	120
przetwarzanie odpadów	52	36	7	16	14	15

Tabl. 7. **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW W 2005 R. (dok.)**

SEKCJE DZIAŁY	Ogółem	W tym kobiety	Z ogółem – absolwenci szkół			
			wyższych	policealnych i średnich zawodowych	liceów ogólnokształcących	zasadniczych zawodowych
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę .	206	80	90	64	32	20
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	85	27	35	26	14	10
pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody	121	53	55	38	18	10
Budownictwo	2199	142	428	582	177	1012
Handel i naprawy ^Δ	3083	1422	670	1286	511	616
sprzedaż i naprawa pojazdów samochodowych i motocykli; sprzedaż detaliczna paliw ^Δ	433	107	107	174	61	91
handel hurtowy i komisowy ^Δ	1559	587	442	622	266	229
handel detaliczny; naprawa artykułów użytku osobistego i domowego ^Δ	1091	728	121	490	184	296
Hotele i restauracje	309	211	33	151	38	87
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	804	272	147	287	144	226
w tym:						
transport lądowy i rurociągowy	330	63	53	96	32	149
poczta i telekomunikacja	257	130	41	111	66	39
Pośrednictwo finansowe	611	454	368	147	95	#
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	2148	746	839	602	290	417
w tym:						
obsługa nieruchomości	211	102	64	65	33	49
informatyka	312	84	233	45	31	3
działalność gospodarcza pozostała .	1430	474	443	439	197	351
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	1360	896	857	321	125	57
Edukacja	1292	963	1120	93	60	19
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	1505	1157	674	681	109	41
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	642	333	222	227	98	95
odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, gospodarowanie odpadami, pozostałe usługi sanitarne i pokrewne	176	45	51	63	13	49
działalność związana z kulturą, rekreacją i sportem	436	276	166	150	82	38
działalność usługowa pozostała	30	12	5	14	3	8

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi metodyczne do działu „Pracujący i zatrudnieni w gospodarce narodowej” pkt 10; według siedziby zarządu jednostki. ^b Bez zatrudnionych za granicą.

Tabl. 8. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W POWIATOWYCH URZĘDACH PRACY W 2005 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
O G Ó Ł E M	281280	121897	159383
poprzednio pracujący	207830	93938	113892
w tym w sekcji:			
przetwórstwo przemysłowe	50496	22500	27996
budownictwo	23407	20089	3318
handel i naprawy ^Δ	45408	12704	32704
obsługa nieruchomości i firm ^Δ	10977	4748	6229
dotychczas niepracujący	73450	27959	45491
Bezrobotni zamieszkali na wsi	51799	23944	27855
Bezrobotni bez prawa do zasiłku	249416	104627	144789
Długotrwale bezrobotni	182131	73232	108899

Tabl. 9. **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a WEDŁUG SEKCJI W 2005 R.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba objętych badaniem		W tym zatrudnieni w warunkach zagrożenia	
	zakładów	pracowników	ogółem	przez jedną grupę czynników
O G Ó Ł E M	8008	694312	137243	71636
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	136	5486	870	280
Rybołówstwo i rybactwo	5	136	–	–
Górnictwo	82	115835	53295	23870
Przetwórstwo przemysłowe	3062	268346	42171	29620
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	180	36578	7867	4327
Budownictwo	951	51710	11194	4096
Handel i naprawy ^Δ	2205	69948	3124	1376
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	450	46271	10281	3440
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	158	15539	2645	2517
Edukacja	38	13717	855	133
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	617	63739	3312	1157
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	124	7007	1629	820

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Tabl. 10. **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a NA 1000 ZATRUDNIONYCH W ZAKŁADACH PRACY OBJĘTYCH BADANIEM DANEJ ZBIOROWOŚCI W 2005 R.**
Stan w dniu 31 XII

SEKCJE	Ogółem		Zagrożenie związane					
	ogółem	w tym przez jedną grupę czynników	ze środowiskiem pracy		z uciążliwością pracy		z maszynami szczególnie niebezpiecznymi	
			razem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	w tym przez jedną grupę czynników
OGÓŁEM	197,7	103,2	110,5	60,6	65,9	31,8	21,2	10,8
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	158,6	51,0	91,3	28,4	41,4	16,6	25,9	6,0
Górnictwo	460,1	206,1	297,2	153,1	110,2	35,0	52,7	18,0
Przetwórstwo przemysłowe ...	157,2	110,4	97,7	66,7	41,2	30,5	18,2	13,2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	215,1	118,3	47,9	32,8	153,0	83,0	14,1	2,6
Budownictwo	216,5	79,2	124,3	38,2	64,6	25,3	27,6	15,7
Handel i naprawy ^Δ	44,7	19,7	24,6	11,5	14,1	5,5	6,0	2,6
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	222,2	74,3	55,7	23,7	145,5	39,5	20,9	11,2
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	170,2	162,0	24,7	23,9	143,9	136,5	1,6	1,6
Edukacja	62,3	9,7	42,8	8,4	19,0	0,7	0,6	0,6
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	52,0	18,2	24,8	8,3	26,8	9,5	0,4	0,3
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	232,5	117,0	81,1	33,0	118,0	61,8	33,4	22,3

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Tabl. 11. **WYPADKI ORAZ POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a WEDŁUG SEKCJI W 2005 R.**

SEKCJE	Wypadki		Poszkodowani			
	ogółem	w tym zbiorowe	ogółem	w tym w wypadkach		z ogółem – kobiety
				śmiertelnych	ciężkich	
OGÓŁEM	12285	67	12404	71	159	2893
w tym:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	118	–	118	3	#	26
Górnictwo	1727	9	1748	17	8	20
Przetwórstwo przemysłowe	4280	14	4318	9	62	700
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	292	–	292	#	–	54
Budownictwo	1247	13	1265	16	33	28
Handel i naprawy ^Δ	1036	7	1043	7	19	336
Hotele i restauracje	86	#	88	#	#	45
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	757	6	764	9	4	141
Pośrednictwo finansowe	74	#	75	–	#	59
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	731	10	747	5	14	236
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	295	#	299	–	#	165
Edukacja	497	#	500	–	6	364
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	829	#	831	–	#	641
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	313	–	313	#	6	78

^a Zgłoszone w danym roku; poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie.

Tabl. 12. **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a WEDŁUG GRUP WYDARZEŃ POWODUJĄCYCH URAZ ORAZ CZYNNOŚCI WYKONYWANYCH PRZEZ POSZKODOWANEGO W CHWILI WYPADKU W 2005 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny
OGÓŁEM			
OGÓŁEM	12404	5085	7319
WEDŁUG WYDARZEŃ POWODUJĄCYCH URAZY			
Brak informacji	116	55	61
Kontakt z prądem elektrycznym, temperatura, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi	589	230	359
Tonięcie, zakopanie, zamknięcie	41	26	15
Zderzenie z/uderzenie w nieruchomy obiekt	2707	1195	1512
Uderzenie przez obiekt w ruchu	3707	1515	2192
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym	1918	535	1383
Uwięzienie, zmiżdżenie	876	237	639
Obciążenie fizyczne lub psychiczne	1063	551	512
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia	237	164	73
Inne wydarzenia	1150	577	573
WEDŁUG CZYNNOŚCI WYKONYWANYCH PRZEZ POSZKODOWANEGO W CHWILI WYPADKU			
Brak informacji	23	9	14
Obsługiwanie maszyn	1575	322	1253
Prace narzędziami ręcznymi	1667	574	1093
Kierowanie/jazda środkami transportu/ obsługa ruchomych maszyn i innych urządzeń	837	320	517
Operowanie przedmiotami	2191	848	1343
Transport ręczny	1813	723	1090
Poruszanie się	3888	2063	1825
Obecność	102	57	45
Inna czynność	308	169	139

^a Zgłoszone w danym roku; poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie.

Tabl. 13. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG SEKCJI W 2005 R.**

SEKCJE	W zł	Ogółem = 100
OGÓŁEM	2433,95	100,0
w tym:		
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	2398,52	98,5
Górnictwo	4301,83	176,7
Przetwórstwo przemysłowe	2219,38	91,2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	3422,30	140,6
Budownictwo	1861,43	76,5
Handel i naprawy ^Δ	1670,32	68,6
Hotele i restauracje	1242,04	51,0
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	2274,27	93,4
Pośrednictwo finansowe	3668,78	150,7
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	2171,04	89,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	3077,35	126,4
Edukacja	2366,92	97,2
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	1900,92	78,1
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	2089,94	85,9

^a Obejmują tylko składniki wynagrodzeń wymienione w Uwagach Metodycznych do działu „Koszty pracy, wynagrodzenia i świadczenia społeczne pkt 5.

Tabl. 14. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW W 2005 R.**

SEKCJE DZIAŁY	Ogółem	W tym bez wypłat z zysku ^b	Z ogółem – na stanowiskach	
			robotniczych	nierobotniczych
w zł				
O G Ó Ł E M	2587,07	2545,57	2219,02	3069,27
w tym:				
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	2494,69	2470,21	1664,48	3936,46
rolnictwo i łowiectwo ^Δ	1907,75	1878,23	1629,65	3127,95
leśnictwo ^Δ	3799,86	3786,59	1933,11	4372,55
Górnictwo	4305,15	4242,15	4091,39	5180,83
w tym:				
górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu	4319,66	4255,73	4115,47	5159,57
pozostałe górnictwo	2431,02	2431,02	1895,39	3886,24
Przetwórstwo przemysłowe	2297,88	2290,84	1940,61	3562,90
produkcja artykułów spożywczych i napojów ..	1849,87	1843,68	1511,28	3407,29
włókiennictwo	1668,87	1668,45	1497,46	2528,44
produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich	1212,44	1211,73	1122,37	2095,46
produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich ^Δ	1349,85	1349,85	1203,57	2260,51
produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ	1362,76	1362,51	1230,92	2120,16
produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ	1899,26	1893,68	1555,90	3033,15
działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	1855,23	1854,19	1524,15	2311,50
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	3737,50	3569,88	3308,35	4830,42
produkcja wyrobów chemicznych	2801,44	2794,21	2069,37	3858,39
produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	2122,62	2117,90	1751,73	3394,60
produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	2457,06	2456,76	1897,90	4367,60
produkcja metali	2906,20	2902,87	2660,87	3773,75
produkcja wyrobów z metali ^Δ	2243,37	2235,78	1896,75	3345,09
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	2516,95	2506,31	2168,65	3526,68
produkcja maszyn biurowych i komputerów	3662,05	3662,05	1383,61	3847,29
produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ	2308,56	2303,01	1842,24	3527,57
produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych	1917,04	1917,04	1545,43	3182,58
produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków	2489,33	2481,57	1864,28	3395,83
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	2897,77	2896,64	2487,03	4876,12
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	2352,52	2352,52	2005,53	3449,12
produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ	1583,21	1580,36	1403,43	2740,13
przetwarzanie odpadów	2441,98	2441,98	1943,97	3605,33
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	3426,18	3397,55	2906,44	4317,50
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	3750,07	3738,48	3163,27	4736,03
pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody	2692,67	2625,43	2338,84	3328,42
Budownictwo	2024,36	2021,00	1730,94	2989,29
Handel i naprawy ^Δ	1929,47	1925,42	1454,04	2579,95
sprzedaż i naprawa pojazdów samochodowych i motocykli; sprzedaż detaliczna paliw ^Δ	1898,77	1898,77	1605,40	2343,46
handel hurtowy i komisowy ^Δ	2277,78	2270,57	1637,71	2959,41
handel detaliczny; naprawa artykułów użytku osobistego i domowego ^Δ	1444,06	1442,94	1193,70	1922,80

Tabl. 14. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW
W 2005 R. (dok.)**

SEKCJE DZIAŁY	Ogółem	W tym bez wypłat z zysku ^b	Z ogółem – na stanowiskach	
			robotniczych	nierobotniczych
w zł				
Hotele i restauracje	1364,30	1358,10	1184,20	1871,58
Transport, gospodarka magazynowa i łączność .. w tym:	2442,39	2436,46	2112,28	3274,18
transport lądowy i rurociągowy	2255,05	2250,29	2094,65	2926,07
poczta i telekomunikacja	2783,51	2783,51	2196,34	3802,52
Pośrednictwo finansowe	3929,70	3929,70	1799,89	3962,59
pośrednictwo finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalno-rentowych ubezpieczenia oraz fundusze emerytalno- rentowe, bez gwarantowanej prawnie opieki społecznej	3772,29	3772,29	1947,44	3798,41
działalność pomocnicza związana z pośred- nictwem finansowym i ubezpieczeniami	5486,46	5486,46	3037,50	5488,94
Obsługa nieruchomości i firm ^A	3228,16	3228,16	1158,48	3405,82
obsługa nieruchomości	2232,09	2213,93	1421,53	3115,22
wynajem maszyn i urządzeń bez obsługi oraz wypożyczanie artykułów użytku osobistego i domowego	2449,02	2409,10	1776,48	3031,09
informatyka	1766,06	1766,06	1332,01	2266,21
działalność badawczo-rozwojowa	3666,32	3656,91	2368,73	3861,02
działalność gospodarcza pozostała	3341,96	3341,68	2064,21	3685,76
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^A	1855,79	1844,89	1253,34	2862,41
Edukacja	3077,39	2898,60	1743,09	3227,59
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	2374,01	2243,82	1294,63	2692,85
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	1921,01	1896,39	1400,58	2057,24
odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, gospodarowanie odpadami, pozostałe usługi sanitarne i pokrewne	2034,38	1995,71	1679,56	2383,33
działalność związana z kulturą, rekreacją i sportem	2172,35	2127,61	1858,67	3033,07
działalność usługowa pozostała	1996,29	1958,44	1530,05	2223,51
	1655,42	1641,72	1389,64	2901,81

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; w uwagach metodycznych do działu „Koszty pracy, wynagrodzenia i świadczenia społeczne” pkt 3; według siedziby zarządu jednostki. ^b Wypłaty z tytułu udziału w zysku lub nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników sfery budżetowej.

Tabl. 15. **WYBRANE DANE O RYNKU PRACY WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2005 R.**

Lp.	PODREGIONY POWIATY	Ludność ^a		Pracujący ^{a,b}		Przeciętne zatrudnienie ^c
		ogółem	w tym w wieku produkcyjnym w %	ogółem	w tym w przemyśle i w budownictwie w %	
1	WOJEWÓDZTWO	4685775	65,4	1097204	44,8	984730
	podregiony:					
2	Częstochowski	537112	64,1	110203	46,4	94427
	powiaty:					
3	częstochowski	133729	62,2	14199	51,7	12623
4	kłobucki	84765	62,1	12665	56,9	11088
5	myszkowski	71728	63,8	10539	51,2	10313
6	miasto na prawach powiatu Częstochowa	246890	65,9	72800	42,9	60403
7	Bielsko-bialski	647522	63,6	139877	43,9	125393
	powiaty:					
8	bielski	150281	63,4	23844	50,8	19888
9	cieszyński	170910	63,5	31826	37,0	24670
10	żywiecki	149467	61,5	24932	51,3	22787
11	miasto na prawach powiatu Bielsko-Biała	176864	65,7	59275	41,6	58048
12	Centralny śląski	2860582	65,9	715658	44,0	656210
	powiaty:					
13	będziński	151391	66,0	25133	39,9	16119
14	bieruńsko-łędziński	55802	64,8	18615	76,2	5684
15	gliwicki	115173	65,0	19363	55,2	10124
16	lubliniecki	76692	63,6	13039	41,1	10441
17	mikołowski	90853	64,9	23447	59,1	16548
18	pszczyński	104470	64,7	25277	60,7	14669
19	tarnogórski	138228	64,9	29295	40,7	23133
20	zawierciański	124442	64,1	20870	44,7	17017
	miasta na prawach powiatu:					
21	Bytom	187943	65,1	33877	33,1	23329
22	Chorzów	114686	63,6	25130	34,4	24850
23	Dąbrowa Górnicza	130128	69,4	38577	54,5	30313
24	Gliwice	199451	66,8	62754	44,2	51301
25	Jaworzno	96217	65,5	21351	55,2	15798
26	Katowice	317220	65,1	143520	28,9	243744
27	Mysłowice	75183	66,6	19748	55,5	13089
28	Piekary Śląskie	59675	65,3	14664	61,4	7017
29	Ruda Śląska	146582	65,7	36890	59,1	16480
30	Siemianowice Śląskie	72685	66,3	11451	39,3	9255
31	Sosnowiec	226034	68,7	47966	38,5	38677
32	Świętochłowice	55327	66,2	8129	42,0	5961
33	Tychy	131153	69,2	37631	49,3	29066
34	Zabrze	191247	65,7	38931	40,2	33595
35	Rybnicko-jastrzębski	640559	65,7	131466	48,4	108700
	powiaty:					
36	raciborski	112009	64,4	20028	37,6	16730
37	rybnicki	73469	63,7	7402	43,0	6353
38	wodzisławski	155170	63,7	25926	49,4	15244
	miasta na prawach powiatu:					
39	Jastrzębie-Zdrój	95482	66,8	30255	65,3	35953
40	Rybnik	141580	66,2	37916	44,9	26140
41	Żory	62849	72,2	9939	33,0	8280

a Stan w dniu 31 XII. b Według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz za granicą, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji. d Liczeni tylko raz w grupie czynnika przeważającego. e Zgłoszone w danym roku; bez

Bezrobotni zarejestrowani ^a	Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %	Oferty pracy ^a w urządach pracy	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia ^d		Poszkodowani w wypadkach przy pracy ^e	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^c		Lp.
			ogółem	w tym przez jedną grupę czynnika		w zł	województwo = 100	
281280	15,5	2695	137243	71636	12404	2587,07	100,0	1
37042	17,4	89	10000	7812	694	2047,26	79,1	2
9471	21,5	29	940	689	87	1816,10	70,2	3
5078	16,3	55	868	579	58	1656,06	64,0	4
5351	20,9	–	607	465	50	1770,30	68,4	5
17142	15,3	5	7585	6079	499	2214,67	85,6	6
31336	12,6	160	13432	12002	1686	2256,93	87,2	7
6540	14,3	33	3150	2809	304	2020,92	78,1	8
8884	14,3	69	3196	2762	334	2027,97	78,4	9
7801	14,6	–	1557	1469	297	2447,59	94,6	10
8111	9,3	58	5529	4962	751	2360,26	91,2	11
180354	15,8	2088	88737	41115	8328	2712,67	104,9	12
11851	23,0	17	1026	395	210	2102,80	81,3	13
2495	9,9	32	3785	1424	249	2120,79	82,0	14
5710	16,7	32	4324	2539	209	2090,86	80,8	15
3648	14,8	13	732	449	125	2010,40	77,7	16
4658	13,1	64	2934	1349	313	2373,42	91,7	17
5063	12,0	8	5892	3805	307	2028,84	78,4	18
7306	15,1	–	4115	1004	397	2101,68	81,2	19
10868	22,7	31	1824	982	208	2109,64	81,5	20
15186	24,6	37	3738	1835	342	2149,55	83,1	21
9899	22,3	60	1795	741	347	2124,55	82,1	22
10846	18,2	435	4055	2949	426	2641,41	102,1	23
11506	12,5	460	7168	3011	818	2739,11	105,9	24
5901	17,7	33	2479	1011	232	2753,98	106,5	25
14146	7,1	39	20855	8982	1613	3395,63	131,3	26
4518	15,1	32	2791	2142	310	2091,24	80,8	27
3879	17,7	–	1232	807	132	2022,67	78,2	28
6611	13,0	279	5645	2600	364	2140,52	82,7	29
5190	24,0	85	806	480	133	2143,24	82,8	30
17216	20,4	59	3755	1244	550	2196,13	84,9	31
3847	25,7	77	410	113	76	2107,74	81,5	32
6635	12,0	226	2090	1085	527	2313,10	89,4	33
13375	21,0	69	7286	2168	440	2449,82	94,7	34
32548	15,2	358	25074	10707	1696	2678,63	103,5	35
4342	12,8	8	940	629	325	2155,92	83,3	36
3121	19,2	71	482	422	67	2149,86	83,1	37
7882	17,2	88	7297	994	233	1899,20	73,4	38
6296	14,8	132	9386	4507	483	3769,78	145,7	39
7248	12,9	47	6071	3306	442	2338,10	90,4	40
3659	19,7	12	898	849	146	1912,65	73,9	41

pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie. c Bez podmiotów gospodarczych o liczbie do 9 osób oraz zatrudnionych wypadków w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Tabl. 16. WYBRANE DANE O RYNKU PRACY WEDŁUG GMIN W 2005 R.

Stan w dniu 31 XII

GMINY	Ludność w wieku produkcyjnym		Pracujący ^a		Bezrobotni	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
W O J E W Ó D Z T W O	3063102	1492642	1097204	487552	281280	159383
GMINY MIEJSKIE	2313333	1133393	941946	414620	217740	124913
Będzin	39497	19447	12854	5744	5043	2858
Bielsko-Biała	116221	57941	59275	28520	8111	4384
Bieruń	13224	6438	10306	2520	862	540
Bytom	122278	59216	33877	16725	15186	8451
Chorzów	72919	35407	25130	12273	9899	5423
Cieszyn	23618	12091	11378	6273	1896	1035
Czeladź	22949	11436	5350	2891	2763	1546
Częstochowa	162812	80794	72800	36035	17142	8864
Dąbrowa Górnicza	90312	44248	38577	14257	10846	6159
Gliwice	133244	65092	62754	24623	11506	6811
Imielin	4983	2384	697	279	361	201
Jastrzębie-Zdrój	63826	30894	30255	9125	6296	4261
Jaworzno	62981	30557	21351	8238	5901	3591
Kalety	5571	2697	592	289	600	341
Katowice	206483	101977	143520	65979	14146	7785
Knurów	27010	13167	12046	3174	2176	1433
Lędziny	10309	4933	6560	1563	764	463
Lubliniec	15721	7563	7156	3587	1163	609
Łaziska Górne	14461	7084	6802	1951	1226	725
Miasteczko Śląskie	4733	2261	1850	476	441	247
Mikołów	25232	12282	9804	5131	2078	1134
Mysłowice	50070	24185	19748	7294	4518	2652
Myszków	21754	10759	6129	3220	2713	1419
Orzesze	11789	5621	2078	1117	901	542
Piekary Śląskie	38970	18810	14664	4807	3879	2202
Poręba	5663	2761	1238	512	659	355
Pszów	8817	4309	1639	730	748	458
Pyskowice	12299	6049	2653	1324	1316	780
Racibórz	37960	18944	15073	6837	2490	1508
Radlin	11351	5523	5718	1257	879	548
Radzionków	11285	5500	2733	1198	915	538
Ruda Śląska	96313	46373	36890	12581	6611	3898
Rybnik	93681	45086	37916	16021	7248	4462
Rydułtowy	14198	6999	5808	1699	1168	709
Siemianowice Śląskie	48207	23562	11451	5075	5190	3022
Ślawków	4580	2229	1094	506	546	312
Sosnowiec	155335	76709	47966	24584	17216	9636
Szczyrk	3664	1798	816	436	289	150
Świętochłowice	36612	17763	8129	3639	3847	2219
Tarnowskie Góry	40432	19860	17056	8369	3370	1807
Tychy	90721	44416	37631	16310	6635	4030
Ustroń	9780	4972	4930	2539	656	306
Wisła	7077	3508	2027	1147	661	316
Wodzisław Śląski	31634	15596	8315	5143	2829	1656
Wojkowice	6052	2998	949	372	695	438
Zabrze	125613	61525	38931	18218	13375	8181
Zawiercie	35281	17467	13473	6568	4835	2641
Żory	45396	22151	9939	5890	3659	2557
Żywiec	20415	10011	14018	7574	1486	710

^a Według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Tabl. 16. **WYBRANE DANE O RYNKU PRACY WEDŁUG GMIN W 2005 R.** (cd.)
Stan w dniu 31 XII

GMINY	Ludność w wieku produkcyjnym		Pracujący ^a		Bezrobotni	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	231883	111798	60271	29274	21329	11869
Błachownia	8347	4113	1644	994	1010	495
Czechowice-Dziedzice	28330	13904	11508	5032	2163	1346
Czerwionka-Leszczyny	26273	12537	4337	2311	1931	1199
Kłobuck	13035	6260	5115	2668	1444	675
Koniecpol	6408	2977	1481	676	1130	580
Kozięgłowy	8859	4202	1417	698	901	434
Krzanowice	3861	1870	402	237	172	97
Krzepice	5798	2732	1464	632	430	208
Kuźnia Raciborska	7846	3760	1817	725	510	338
Łazy	10308	4914	1751	722	1511	841
Ogrodzieniec	6065	2872	745	361	933	493
Pilica	5471	2514	1329	640	634	330
Pszczyna	31952	15575	9784	5207	2549	1507
Siewierz	7804	3767	2685	1083	844	423
Skoczów	16478	8207	6087	2766	1293	773
Sośnicowice	5356	2624	1121	511	372	238
Strumień	7625	3620	1378	655	588	339
Szczekociny	5193	2380	1277	535	750	375
Toszek	6497	3205	1145	788	494	318
Wilamowice	9215	4452	1492	847	539	305
Woźniki	6075	2895	1340	667	414	197
Żarki	5087	2418	952	519	717	358
GMINY WIEJSKIE	517886	247451	94987	43658	42211	22601
Bestwina	6490	3152	941	390	382	241
Bobrowniki	7212	3538	937	460	726	428
Bojszowy	4156	1965	519	266	277	150
Boronów	2112	984	259	116	158	84
Brenna	6273	3013	874	437	590	312
Buczkowice	6653	3213	1120	554	469	256
Chełm Śląski	3514	1732	533	253	231	146
Chybie	5754	2803	1026	413	374	230
Ciasna	4904	2369	981	404	325	198
Czernichów	4015	1909	699	377	326	160
Dąbrowa Zielona	2470	1113	290	161	415	198
Dębowiec	3377	1634	527	228	286	171
Gaszowice	5538	2580	498	216	336	202
Gierałtowice	6767	3211	535	340	340	217
Gilowice	3441	1621	427	237	302	142
Goczałkowice-Zdrój	3860	1887	949	578	290	167
Godów	7977	3871	696	352	537	358
Goleszów	7569	3701	1018	504	643	361
Gorzyce	12308	5864	2256	1348	879	511

^a Według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Tabl. 16. **WYBRANE DANE O RYNKU PRACY WEDŁUG GMIN W 2005 R.** (cd.)
Stan w dniu 31 XII

GMINY	Ludność w wieku produkcyjnym		Pracujący ^a		Bezrobotni	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
GMINY WIEJSKIE (cd.)						
Hażlach	6284	3037	613	373	587	351
Herby	4544	2130	1628	575	445	216
Irządze	1625	726	178	103	164	63
Istebna	6771	3258	932	558	680	356
Janów	3696	1672	675	314	493	238
Jasienica	12837	6176	2838	1249	710	381
Jaworze	4159	2044	941	551	248	125
Jejkowice	2347	1143	464	206	155	99
Jeleśnia	8174	3805	3380	2416	612	255
Kamienica Polska	3606	1719	680	275	358	156
Kłomnice	8512	4058	946	496	962	458
Kobiór	2990	1417	355	178	248	139
Kochanowice	4159	1997	488	291	290	163
Konopiska	6603	3166	1023	521	611	302
Kornowac	3004	1449	232	152	176	111
Koszarawa	1482	688	93	64	129	52
Koszęcin	7265	3500	880	507	620	318
Kozy	7218	3516	1183	587	440	241
Kroczyce	3845	1762	383	218	578	269
Krupski Młyn	2211	1032	1337	523	114	67
Kruszyna	2950	1385	184	140	326	149
Krzyżanowice	7241	3544	904	553	338	220
Lelów	3054	1334	391	260	417	186
Lipie	3993	1836	1307	735	309	139
Lipowa	5984	2838	351	245	582	286
Lubomia	5119	2448	789	383	304	186
Lyski	5584	2696	827	481	300	171
Łękawica	2594	1205	231	121	216	110
Łodygowice	8240	3993	1041	546	549	311
Markłowice	3143	1529	335	166	233	143
Miedzna	10336	4986	2404	977	837	542
Miedzno	4688	2199	290	207	536	231
Mierzęcice	4668	2237	564	318	447	263
Milówka	5996	2838	646	367	479	244
Mstów	6344	2974	664	366	553	249
Mszana	4365	2048	370	199	305	184
Mykanów	8715	4121	1281	602	720	335
Nędza	4570	2214	345	223	237	147
Niegowa	3493	1612	260	192	443	219
Olsztyn	4271	2004	737	331	482	232
Opatów	4069	1948	329	229	335	178
Ornontowice	3542	1702	4048	727	153	105
Ożarówice	3363	1624	1538	667	207	111

^a Według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Tabl. 16. **WYBRANE DANE O RYNKU PRACY WEDŁUG GMIN W 2005 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII

GMINY	Ludność w wieku produkcyjnym		Pracujący ^a		Bezrobotni	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
GMINY WIEJSKIE (dok.)						
Panki	3048	1420	1423	657	254	116
Pawłowice	11832	5745	8073	1535	743	485
Pawonków	4015	1924	307	204	233	137
Pietrowice Wielkie	4523	2225	1048	535	243	148
Pilchowice	6553	3160	840	490	363	231
Poczesna	7879	3808	2232	853	805	381
Popów	3724	1718	1010	506	284	130
Poraj	6565	3197	1781	968	577	274
Porąbka	9093	4357	1802	894	765	386
Przyrów	2495	1165	262	127	362	143
Przystajń	3703	1713	324	196	346	150
Psary	7131	3476	700	477	787	427
Radziechowy-Wieprz	7515	3578	551	368	630	304
Rajcza	5450	2524	712	443	726	366
Rędziny	6079	2914	1616	615	704	351
Rudnik	3171	1516	207	132	176	110
Rudziniec	6689	3239	670	390	445	269
Starcza	1736	805	93	77	123	62
Suszec	6627	3242	3712	739	396	260
Ślemień	2076	984	277	151	189	110
Świerklaniec	7060	3373	1712	662	546	295
Świerklany	7091	3413	1276	440	399	283
Świnna	4751	2262	429	265	350	182
Tworóg	5097	2465	904	436	368	225
Ujsoły	2767	1241	357	201	349	153
Węgierska Górka	9055	4307	1720	677	876	460
Wielowieś	3644	1728	353	262	204	106
Wilkowice	7670	3815	1203	852	535	278
Włodowice	3378	1596	296	200	526	284
Wręczyca Wielka	10622	5045	1403	666	1140	525
Wyry	3955	1888	715	316	300	166
Zbrostawice	9997	4639	1573	769	745	413
Zebrzydowice	7875	3837	1036	595	630	415
Żarnowiec	2976	1362	200	134	278	143

^a Według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.